

EKOID

siedziba:
40-236 Katowice
ul. Łączna 3/40

pracownia:
40-203 Katowice
ul. Roździeńskiego 188

tel/fax. (032) 255 28 23, 353 32 14 kom 515 165 251 www.ekoid.pl e-mail : ekoid@ekoid.pl NIP 954-178-24-09

Rodzaj opracowania: **PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO**
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY I MIASTA CZERWIONKA-
LESZCZYNY, OBEJMUJĄCEGO OBSZAR W OBRĘBIE
LESZCZYNY I PRZEGĘDZA

Zleceniodawca: **P. P.S.U. i R. TERPLAN Sp. z o.o.**
ul. Wita Stwosza 6/7
40-036 Katowice

Autorzy: mgr Justyna Borysewicz-Kubicka

Kierownik pracowni:
mgr Iwona Majewska - Durjasz

EKOID
Iwona Majewska-Durjasz
40-236 Katowice, ul. Łączna 3/40
tel./fax 32 255 28 23, 353 32 14
NIP 954-178-24-09

Katowice, wrzesień 2017 r.

OŚWIADCZENIE – KLAUZULA

Kierujący zespołem wykonującym niniejsze opracowanie oświadcza, że spełnia wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2017 poz. 1405).

Ja niżej podpisana Iwona Majewska – Durjasz jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

WYKSZTAŁCENIE	IMIĘ I NAZWISKO	PODPIS
MGR GEOLOGII	IWONA MAJEWSKA-DURJASZ	 <p>Iwona Majewska-Durjasz 40-236 Katowice, Łączna 9/40 tel./fax 32 251 21 23, 353 32 14 NIP 664-778-24-09</p>
TYTUŁ OPRACOWANIA: PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY I MIASTA CZERWIONKA-LESZCZYNY, OBEJMUJĄCEGO OBSZAR W OBRĘBIE LESZCZYNY I PRZEGĘDZA		
DATA OPRACOWANIA: WRZESIEŃ 2017 r.		

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	3
1.1. PRZEDMIOT, CEL, ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY.....	3
1.2. PODSTAWY OPRACOWANIA ORAZ WYKORZYSTANE MATERIAŁY	3
2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH ANALIZOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	6
2.1. OBSZAR OPRACOWANIA I JEGO AKTUALNE ZAGOSPODAROWANIE	6
2.2. CHARAKTERYSTYKA ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH	9
2.3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	10
3. INFORMACJA O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	10
4. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	10
5. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO MIEJSCOWEGO PLANU.....	11
5.1. STAN ZASOBÓW ŚRODOWISKA	11
5.1.1. <i>Ukształtowanie powierzchni terenu</i>	<i>11</i>
5.1.2. <i>Budowa geologiczna.....</i>	<i>11</i>
5.1.3. <i>Warunki hydrogeologiczne</i>	<i>12</i>
5.1.3.1. <i>Główne zbiorniki wód podziemnych</i>	<i>12</i>
5.1.3.2. <i>Jednolite części wód podziemnych (JCWPd).....</i>	<i>12</i>
5.1.4. <i>Powierzchnia ziemi i gleby.....</i>	<i>14</i>
5.1.5. <i>Wody powierzchniowe</i>	<i>15</i>
5.1.6. <i>Warunki klimatyczne.....</i>	<i>17</i>
5.1.7. <i>Warunki florystyczno-faunistyczne</i>	<i>20</i>
5.1.8. <i>Walory krajobrazowe</i>	<i>24</i>
5.1.9. <i>Obszary chronione.....</i>	<i>24</i>
5.1.10. <i>Powiązania przyrodnicze terenu z obszarami otaczającymi</i>	<i>25</i>
5.2. ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA, A JEGO ODPORNOŚĆ NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚĆ DO SAMOREGENERACJI.....	26
5.3. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU.....	30
6. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	31
6.1. FORMY OCHRONY PRAWNEJ	31
6.1.1. <i>Lasy ochronne</i>	<i>31</i>
6.1.2. <i>Zasoby wodne.....</i>	<i>31</i>
6.1.3. <i>Ustalenia wynikające z warunków korzystania z wód regionu wodnego.....</i>	<i>32</i>
6.1.4. <i>Złoże kopalin.....</i>	<i>33</i>
6.1.5. <i>Klimat akustyczny.....</i>	<i>34</i>
6.1.6. <i>Grunty rolne i leśne.....</i>	<i>35</i>
6.1.7. <i>Walory krajobrazowe</i>	<i>36</i>
6.1.8. <i>Flora i fauna</i>	<i>38</i>
6.1.9. <i>Obszary chronione i korytarze ekologiczne.....</i>	<i>40</i>
6.1.10. <i>Obszary cenne przyrodniczo, a nie objęte ochroną</i>	<i>41</i>
7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU PLANU.....	41
8. USTALENIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W ODNIESIENIU DO STRATEGICZNEGO PLANU ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030.....	44

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE, W TYM BEZPOŚREDNIE, WTÓRNE I SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO.	46
9.1. ODDZIAŁYWANIA ROZWIĄZAŃ PLANU NA ŚRODOWISKO: BEZPOŚREDNIE I POŚREDNIE, ŚREDNIO I DŁUGO TERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, WTÓRNE I SKUMULOWANE	47
10. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	49
11. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	49
12. OBSZARY PROBLEMOWE	50
13. ROZWIĄZANIA MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	51
14. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE ..	53
15. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	54

SPIS RYSUNKÓW:

Rysunek 1	Mapa lokalizacyjna terenu objętego opracowaniem.....	6
Rysunek 2	Średnioroczne stężenia benzenu w 2016 r., zaobserwowane na stacji pomiarowej w Czerwionce-Leszczynach przy ul. Kopalnianej.....	18

SPIS TABEL:

Tabela 1	Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd).....	13
Tabela 2	Jednolite Części Wód Powierzchniowych	16
Tabela 3	Średnioroczne stężenia benzenu w 2016 r., zaobserwowane na stacji pomiarowej w Czerwionce-Leszczynach przy ul. Kopalnianej.....	19
Tabela 4	Aktualny stan jakości powietrza w 2015 w stacji pomiarowej w Rybniku.....	20
Tabela 5	Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami LDWN i LN, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity: Dz. U. 2014 Nr 0 poz.112)).....	34
Tabela 6	Charakterystyka typów oddziaływań	48

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW:

Załącznik nr 1	Mapa prognozy oddziaływania na środowisko w skali 1 : 2 000
----------------	---

1. Wprowadzenie

1.1. Przedmiot, cel, zakres merytoryczny prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana w celu określenia wpływu na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny, obejmującego obszar dzielnic Leszczyny i Przegędza.

Wymagania dotyczące merytorycznego zakresu prognozy zostały określone w art. 51 ust. 2 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. 2017, poz. 1405).

Do wykonania prognozy zastosowano metodę analizy systemowej; opierającą się na tworzeniu modeli i stosowaniu hipotez jako podstawy rozważań.

1.2. Podstawy opracowania oraz wykorzystane materiały

Niniejszą prognozę sporządzono na zlecenie Przedsiębiorstwa Projektowania, Studiów, Usług i realizacji Spółka z o.o. Terplan z siedzibą przy ul. Wita Stwosza 6/7 w Katowicach.

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy oparto się o następujące akty prawne:

- [1.2.1] Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. 2017, poz. 1405);
- [1.2.2] Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. 2017, poz. 519 z późniejszymi zmianami);
- [1.2.3] Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity Dz.U. 2016 nr 0 poz. 2134 z późniejszymi zmianami);
- [1.2.4] Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (tekst jednolity Dz.U. 2017, poz. 788);
- [1.2.5] Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (tekst jednolity Dz. U. 2017, poz. 1161);
- [1.2.6] Ustawa Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. 2017, poz. 1121);
- [1.2.7] Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (tekst jednolity: Dz.U. 2016, poz. 1131 z późniejszymi zmianami);
- [1.2.8] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. 2014, poz. 112);
- [1.2.9] Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003 Nr 192, poz. 1883);
- [1.2.10] Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz.U. 2012, poz.463);

- [1.2.11] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jednolity Dz.U. 2016, poz.71).
- [1.2.12] Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (tekst jednolity Dz. U. 2014 Nr 0 poz. 1446 z późniejszymi zmianami).
- [1.2.13] Ustawa o gospodarce nieruchomościami z dnia 21.08.1997 r. (tekst jednolity DZ. U. 2016 r. poz. 2147 z późniejszymi zmianami).

Ustawy te dały podstawę do wydania szeregu rozporządzeń oraz podejmowania na ich podstawie uchwał w sprawie tworzenia określonego typu obszarów i obiektów oraz wprowadzania ochrony gatunkowej roślin i zwierząt. Stanowią one również podstawę do konstrukcji planów zagospodarowania przestrzennego.

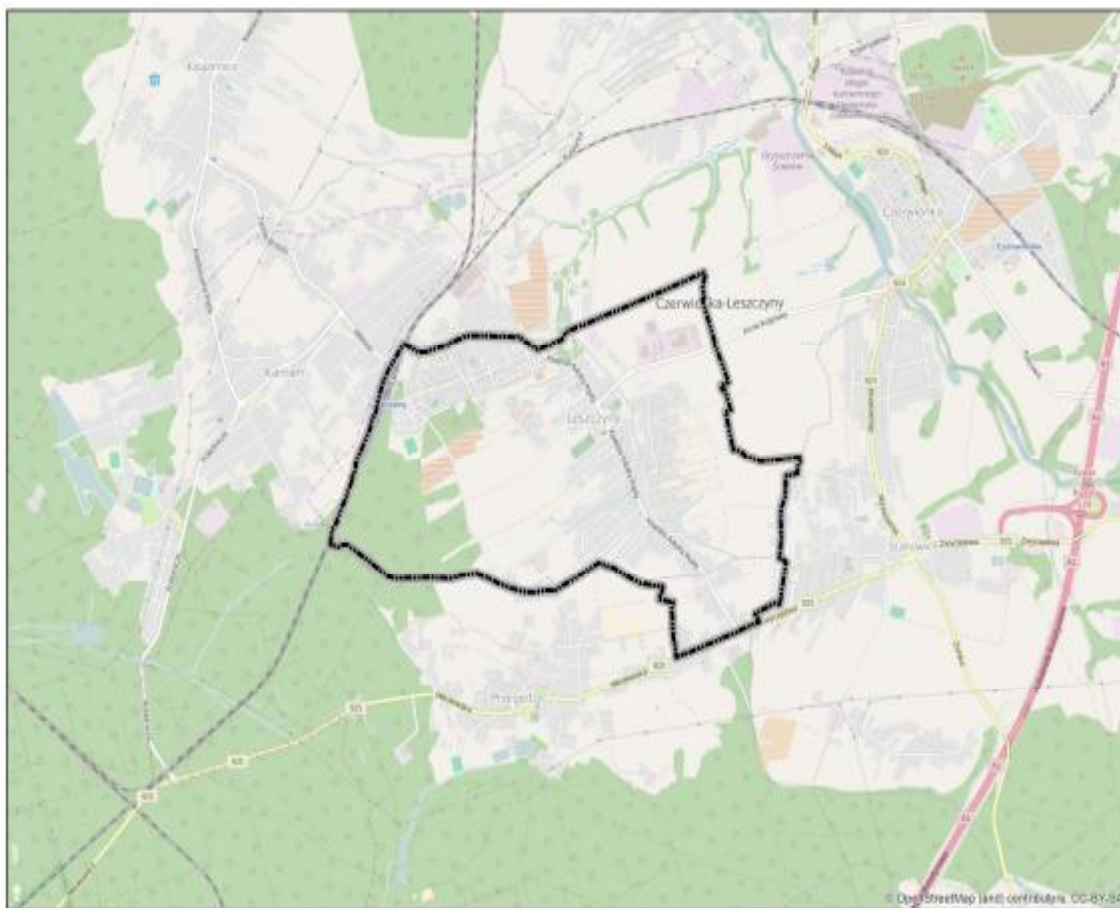
Przy sporządzaniu niniejszej prognozy oparto się na następujących materiałach:

- [1.2.14] Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Czerwionka - Leszczyny. Wyk.: WERONA Sp. z o.o., sierpień 2008 r.;
- [1.2.15] Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Czerwionka – Leszczyny, Aktualizacja, Wyk.: EKO – TEAM KONSULTING, 2008 r.;
- [1.2.16] Kondracki J., 2001: Geografia fizyczna Polski, PWN, Warszawa;
- [1.2.17] Meteorologia i hydrologia a zmiany klimatu, IMGW i Polskie Towarzystwo Geofizyczne, Warszawa, 2009 r.;
- [1.2.18] Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R.W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J.M., Zalewska H., Pilot M., 2005 (2011): Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża (aktualizacja, 2011);
- [1.2.19] Informacje o stanie środowiska w województwie śląskim w 2015 roku, WIOŚ w Katowicach;
- [1.2.20] Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, KZGW, Warszawa 2016;
- [1.2.21] Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym w 2015 r., Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2015;
- [1.2.22] Mapa hydrograficzna Polski, arkusz Rybnik skala 1:50 000;
- [1.2.23] Mapa sozologiczna Polski, arkusz Rybnik skala 1:50 000;
- [1.2.24] Szczegółowa mapa geologiczna Polski, arkusz Rybnik, w skali 1:50 000;
- [1.2.25] Mapa hydrogeologiczna Polski, Ark. Gliwice w skali 1:200 000;
- [1.2.26] Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia w skali 1:100 000;
- [1.2.27] Matuszkiewicz, 2008: Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostęp online: www.igipz.pan.pl);
- [1.2.28] Matuszkiewicz, 2008: Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostęp online: www.igipz.pan.pl);

- [1.2.29] Tokarska – Guzik B., Dajdok Z., Zając M., Urbisz A., Danielewicz W., 2011: Identyfikacja i kategoryzacja roślin obcego pochodzenia jako podstawa działań praktycznych. W: Kacki Z., Stefańska – Krzaczek E. (red.), Synantropizacja w dobie zmian różnorodności biologicznej. Acta Botanica Silesiaca 6: 23-53;
- [1.2.30] Domaradzki K., Dobrzański A., Jezierska – Domaradzka A., 2013: Rośliny inwazyjne – występowanie, znaczenie i zagrożenie dla bioróżnorodności Post. Ochr. Roślin 53 (3): 613 – 620;
- [1.2.31] Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A., Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGŚ, Katowice, 2007 r.;
- [1.2.32] www.katowice.pios.gov.pl;
- [1.2.33] <http://mjwp.gios.gov.pl/>
- [1.2.34] www.katowice.rdos.gov.pl;
- [1.2.35] www.pig.gov.pl;
- [1.2.36] <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/MIDASGIS>;
- [1.2.37] www.wkz.katowice.pl;
- [1.2.38] <http://beta.btsearch.pl>;
- [1.2.39] <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh>
- [1.2.40] www.radzionkow.pl
- [1.2.41] <http://mapa.plk-sa.pl>
- [1.2.42] <http://www.czerwionka-leszczyny.pl/>;
- [1.2.43] <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>;
- [1.2.44] Dane zebrane w czasie wizji terenowych.

2. Informacja o zawartości, głównych celach analizowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.

2.1. Obszar opracowania i jego aktualne zagospodarowanie

Rysunek 1 Mapa lokalizacyjna terenu objętego opracowaniem.

Przedmiotowy teren położony jest w gminie Czerwionka – Leszczyny i obejmuje swoim zasięgiem Leszczyny oraz w południowej części fragment sołectwa Przegędza (centralna część województwa śląskiego, powiat rybnicki). Teren zajmuje powierzchnię około 5,3 km². Jego granicę wyznaczają:

- od zachodu: linie kolejowe nr: 140 relacji Katowice – Nędza oraz 149 relacji Zabrze Makoszowy – Leszczyny;
- od północy ul. Księdza Adolfa Pojdy, ul. Juliusza Ligonia i ul. Nowy Dwór;
- od południa ul. Dworcowa, ul. Odległa oraz ul. Zwycięstwa (droga wojewódzka nr 925);
- od zachodu ul. Żorska oraz tereny rolne.

Aktualnie największa koncentracja zabudowań występuje w północno-zachodniej części przedmiotowego terenu oraz wzdłuż ulicy Adolfa Pojdy, przebiegającej przez centralną część przedmiotowego terenu od północnej do południowej granicy. Na przedmiotowym terenie, tereny

biologicznie czynne (głównie w postaci użytków rolnych i lasów) zajmują powierzchnię podobną do tej zajmowanej przez tereny zabudowane.

Infrastruktura komunikacyjna

Układ komunikacyjny przedmiotowego terenu tworzony jest przede wszystkim przez sieć dróg powiatowych i gminnych. Głównym ciągiem komunikacyjnym jest ul. Księdza Adolfa Pojdy, biegnąca początkowo przez północną część terenu, następnie przecinająca go południkowo. Przy południowej granicy łączy się z drogą wojewódzką nr 925 biegnącą od Przegędzy, mającą na wschodzie bezpośrednie połączenie z autostradą A1. Zarówno ul. Księdza Adolfa Pojdy, jak i ul. Armii Krajowej czy droga wojewódzka nr 925 zapewniają ruch w granicach opracowania, a także komunikację z miastami ościennymi. Dopełnieniem układu komunikacyjnego są drogi lokalne, umożliwiające dojazd do poszczególnych posesji.

Przez omawiany teren nie przebiegają żadne drogi krajowe czy autostrady. Jak wspomniano powyżej, na wschód od przedmiotowego terenu przebiega autostrada A1 biegnąca na południe w kierunku Świerklan.

Zaopatrzenie w media

Energia elektryczna bezpośrednio do posesji i gospodarstw na terenie miasta jest dostarczana za pośrednictwem sieci średniego i niskiego napięcia.

Na omawianym terenie zaopatrzenie w wodę realizowane jest przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Czerwionce Leszczynach. Woda pochodzi głównie z ujęć będących w posiadaniu Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach. Pobór wody pitnej może także odbywać się poprzez indywidualne studnie gospodarskie.

Odprowadzanie ścieków z poszczególnych sołectw Gminy i Miasta Czerwionka – Leszczyny realizowane jest za pośrednictwem sieci kanalizacji sanitarnej Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Czerwionce – Leszczynach.

Ścieki z terenów Leszczyn odprowadzane są na istniejącą, zmodernizowaną w latach 2004 – 2005 oczyszczalnię ścieków Czerwionka – Leszczyny, której eksploatatorem jest PWiK Sp. z o.o. Pozostałe ścieki komunalne gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych i okresowo wywożone wozami asenizacyjnymi do w/w oczyszczalni ścieków.

Zabudowania o charakterze jednorodzinnych w granicach opracowania ogrzewane są za pomocą przydomowych kotłowni. Obiekty wielorodzinne, m. in. bloki mieszkaniowe zlokalizowane w północno-zachodniej części terenu są podłączone do sieci ciepłowniczej. Gmina Czerwionka – Leszczyny zaopatrywana jest w ciepło przez Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Jastrzębiu – Zdroju. W Leszczynach przy ul. Polnej zlokalizowana jest Ciepłownia Rejonowa „Polna” (PEC S.A. Jastrzębie-Zdrój).

Odpady komunalne na omawianym terenie stanowią odpady powstające w gospodarstwach domowych, związane z bytowaniem ludzi w domach mieszkalnych oraz odpady z obiektów użyteczności publicznej i obsługi ludności np. z handlu i usług i ze szkolnictwa.

Na terenie Gminy i Miasta Czerwionka – Leszczyzny około 97% mieszkańców objętych jest zorganizowanym systemem wywozu odpadów komunalnych. W granicach omawianego terenu funkcjonuje system zbierania odpadów niesegregowanych, ponadto prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów.

Zabytki

Na terenie objętym opracowaniem znajduje się **Park podworski wraz z pałacem z końca XIX w.**, wpisany do rejestru zabytków województwa śląskiego i zlokalizowany przy ul. Księdza Adolfa Pojdy. Granice ochrony obejmują dworek wraz z parkiem wyznaczonym ogrodzeniem. W chwili obecnej pałac pełni funkcję budynku użyteczności publicznej.

W granicach opracowania zlokalizowane są ponadto liczne zabytki ujęte w Gminnej Ewidencji zabytków.

Przy ul. Dworcowej w północno – zachodniej części terenu znajduje się Pomnik Ofiar Hitleryzmu w Leszczynach, upamiętniający wydarzenia jakie rozegrały się 22 stycznia 1945 roku, podczas „Marszu Śmierci” – morderczej tułaczki dziesiątek tysięcy więźniów obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu. Trasa marszu prowadziła przez Czerwionkę-Leszczyzny, gdzie w pobliżu stacji kolejowej Rzędówka zamordowano 288 więźniów.

2.2. Charakterystyka zamierzeń planistycznych

W planie wyszczególniono następujące przeznaczenia terenów i działek:

- a) **MW** – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- b) **MN** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- c) **MNU** – teren zabudowy mieszkaniowo – usługowej jednorodzinnej,
- d) **UMW** – teren zabudowy usługowo - mieszkaniowej wielorodzinnej,
- e) **UMN** - teren zabudowy usługowo - mieszkaniowej jednorodzinnej,
- f) **U** - teren zabudowy usługowej,
- g) **UO** – teren zabudowy usługowej oświaty,
- h) **UKk** – teren zabudowy usługowej kultu religijnego,
- i) **UKS** - teren zabudowy usługowej i komunikacji,
- j) **PU** – teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej,
- k) **US** – teren sportu i rekreacji,
- l) **ZP** – teren zieleni urządzonej,
- m) **ZC** – teren cmentarza,
- n) **ZWS** – teren zieleni w dolinie cieków wodnych,
- o) **WS** – teren wód powierzchniowych śródlądowych,
- p) **ZD** – teren ogrodów działkowych,
- q) **R** – teren rolniczy,
- r) **ZL** – teren lasu,
- s) **ZLd** – teren dolesień,
- t) **E** - teren infrastruktury technicznej elektroenergetyki,
- u) **G** – teren infrastruktury technicznej gazownictwa,
- v) **W** – teren infrastruktury technicznej wodociągów,
- w) **K** – teren infrastruktury technicznej kanalizacji,
- x) **T**– teren infrastruktury technicznej telekomunikacji,
- y) **C** – teren infrastruktury technicznej ciepłownictwa.
- z) **KDG** – teren drogi publicznej klasy „główna”,
 - za) **KDZ** – teren drogi publicznej klasy „zbiorcza”,
 - zb) **KDZ/KK** – teren drogi publicznej klasy "zbiorcza", teren infrastruktury kolejowej,
 - zc) **KDL** – teren drogi publicznej klasy „lokalna,
 - zd) **KDD** – teren drogi publicznej klasy „dojazdowa”,
 - ze) **KDW** – teren drogi wewnętrznej,
 - zf) **KK** - teren infrastruktury kolejowej.

Dla każdego terenu wyodrębnionego w planie za pomocą linii rozgraniczających ustala się przeznaczenia podstawowe, przeznaczenia dopuszczone, sposoby zagospodarowania i użytkowania: działek, budynków i budowli, a także odpowiadające poszczególnym przeznaczeniom: nakazy, zakazy i dopuszczenia.

Na każdym terenie zakazuje się przeznaczeń innych niż te, które są dla niego ustalone w planie.

W stosunku do istniejącego sposobu zagospodarowania, a także dotychczas obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, oceniany projekt planu zagospodarowania przewiduje przede wszystkim lokalny rozwój zabudowy mieszkaniowej, a w mniejszym stopniu zabudowy usługowej czy zabudowy technicznej, kosztem głównie terenów rolnych. W planie przewiduje się również między innymi realizację nowych odcinków dróg publicznych oraz wewnętrznych.

2.3. Powiązania projektowanego dokumentu z innymi dokumentami

Oceniany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego realizuje ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie (wymienionym w pkt. 1.2).

Ponadto uwzględniła założenia ochrony środowiska gruntowo – wodnego określonego na szczeblu ponadlokalnym.

Projekt planu zasadniczo nie stoi w sprzeczności z założeniami takich dokumentów jak:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/20016 z dnia 29 sierpnia 20016 r.).
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020+" (przyjętej uchwałą Nr IV/38/2/2013 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 1 lipca 2013 r.)

3. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

W czasie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko stosuje się różnorodne metody analityczne i waloryzacyjne. Aktualnie brak jest znormalizowanego nazewnictwa w tym zakresie. W niniejszym opracowaniu posłużono się między innymi następującymi metodami:

W zakresie opisu stanu środowiska posłużono się metodami analitycznymi.

W zakresie prognozowania wielkości oddziaływania na środowisko na etapie realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zastosowano prognozowanie przez analogie, biorąc pod uwagę analizy i badania obszarów o podobnym zagospodarowaniu terenu, charakterze i funkcjach.

4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Jakość poszczególnych elementów środowiska takich jak powietrze, wody powierzchniowe czy wody podziemne na terenie całego województwa śląskiego, jak również w mieście Czerwionka-Leszczyny podlega monitoringowi prowadzonemu m.in. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Katowicach.

W ocenianym projekcie *planu* wprowadzono zapisy dotyczące zasad ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego w postaci ustaleń, nakazów i zakazów ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

W związku z powyższym za wystarczający uznaje się wspomniany monitoring prowadzony przez WIOŚ w Katowicach.

5. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego miejscowego planu...

5.1. Stan zasobów środowiska

Omawiany teren położony jest w zasięgu mezoregionu Płaskowyżu Rybnickiego i w południowej części Górnośląskiego Zagłębia Węglowego (GOP). Fundament ze skał okresu karbońskiego pokrywają osady morza mioceńskiego zawierające złoża soli, gipsu i siarki, na powierzchni zaś zalegają utwory czwartorzędowe. Płaskowyż Rybnicki zlokalizowany jest pomiędzy Kotliną Raciborską na zachodzie, Kotliną Ostrawską na południu i Kotliną Oświęcimską na wschodzie, przechodząc bez wyraźnej granicy w Równinę Pszczyńską, od północy przylega do Wyżyny Katowickiej [1.2.15]

5.1.1. Ukształtowanie powierzchni terenu

Rzeźba omawianego obszaru jest stosunkowo jednorodna. Teren obniża się ku przebiegającej południkowo dolinie cieków – Dopywu z Leszczyn, zlokalizowanej w jego części centralnej. Rzędne wysokościowe terenu kształtują się na poziomie od 275,0 m n.p.m. w rejonie skrzyżowania ulic Dworcowej i Błękitnej a także w południowo – wschodniej części terenu do około 254,0 m n.p.m. w północnej części terenu, w rejonie ul. Juliusza Ligonia.

5.1.2. Budowa geologiczna

Przedmiotowy teren położony jest w zasięgu Płaskowyżu Rybnickiego, którego fundament ze skał okresu karbońskiego pokrywają osady morza mioceńskiego zawierające złoża soli, gipsu i siarki, na powierzchni zaś zalegają utwory czwartorzędowe.

Utwory karbonu

Na obszarze całej Gminy Czerwionka – Leszczyny w podłożu zalegają utwory karbońskie.

W podłożu przedmiotowego terenu utwory karbonu reprezentowane są przez górnokarbońską serię mułowcową (C_w^{1+2}) – warstw załęskie i orzeskie. Miąższość warstw jest zmienna, na ogół w granicach od około 1200 do około 1800 m. W jej profilu dominują warstwy załęskie, głównie w postaci mułowców i mułowców piaszczystych, rzadziej przewarstwionych piaskowcami i iłowcami. Zarówno w warstwach orzeskich jak i załęskich zalegają pokłady węgla kamiennego, które były przedmiotem eksploatacji.

Czwartorzęd

Osady czwartorzędowe na omawianym obszarze zalegają bezpośrednio na karbonie. Są to w przeważającej części utwory zlodowacenia środkowopolskiego, rozwinięte w postaci pokrywy osadowej zbudowanej z piasków, żwirów oraz glin.

Przeważającą część terenu pokrywają utwory plejstoceny. Największym udziałem odznaczają się gliny zwałowe, a także piaski i żwiry wodnolodowcowe (dolne) z wkładkami mułków piaszczystych w spągu oraz w południowej części omawianego obszaru – piaski i żwiry wodnolodowcowe (górne). Młodsze utwory holoceny występują jako osady rzeczne w dolinach cieków powierzchniowych.

5.1.3. Warunki hydrogeologiczne

Pod względem podziału hydrogeologicznego Polski, przyjętego w treści seryjnych Map hydrogeologicznych Polski, w skali 1: 200 000 – Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, przedmiotowy teren położony jest w zasięgu Regionu Przedkarpackiego (XXII), w podregionie Przedkarpacko – Śląskim (XXII 7). W omawianym podregionie hydrogeologicznym, główny poziom użytkowy wody występuje w utworach czwartorzędowych, w piaskach i żwirach, na głębokości do 30 m.

Piętro wodonośne czwartorzędu - związane z piaszczysto – żwirowymi osadami polodowcowymi o miąższości dochodzącej do 80 m. W obrębie czwartorzędowego piętra wodonośnego występują dwa poziomy wodonośne. Poziom charakteryzuje się swobodnym zwierciadłem wód zalegających na głębokości 1 – 2 m w obrębie dolin rzecznych i na obszarach podmokłych, natomiast na wysoczyznach głębokość zalegania horyzontu wodonośnego może osiągać głębokość 10 m. Lokalnie zwierciadło może mieć charakter napięty. Wodonośność utworów czwartorzędowych związana jest z piaszczystymi osadami rzecznyymi, rzecznołodowcowymi i piaskami morenowymi.

Podstawą drenażu wyższych warstw tego poziomu są cieki powierzchniowe należące do zlewni rzeki Bierawki i Rudy. Aktualnie w części tego piętra, ciśnienie wody w obrębie poziomu dolnego jest obniżone wskutek działalności drenażowej zlikwidowanej, lecz w dalszym ciągu odwadnianej kopalni „Dębieńsko” oraz ujęcia wód podziemnych w rejonie Bełku.

Piętro wodonośne karbonu – w rejonie Gminy Czerwionka – Leszczyny wody podziemne w utworach karbońskich występują w obrębie warstw piaskowcowych oddzielonych od siebie utworami nieprzepuszczalnymi typu mułowców i ilowców. Piętro karbońskie złożone jest z szeregu poziomów wodonośnych, które w warunkach naturalnych były w znacznym stopniu odizolowane od siebie. Na skutek działalności górnictwej, traktowane są jako zbiorcze poziomy wodonośne.

5.1.3.1. Główne zbiorniki wód podziemnych

Zgodnie z ustaleniami Mapy głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) wg stanu Narodowego Archiwum Geologicznego na maj 2015 r., przedmiotowy teren zlokalizowany jest poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP).

5.1.3.2. Jednolite części wód podziemnych (JCWPd)

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest w zasięgu dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 143 i 144.

Przeważająca, wschodnia część terenu znajduje się w zasięgu JCWPd nr 143 o kodzie europejskim PLGW6000143. Południowo–zachodnia część przedmiotowego terenu położona jest w zasięgu JCWPd nr 144 o kodzie europejskim PLGW6000144.

Tabela 1 Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd)

Jednolita część wód podziemnych		Lokalizacja				Ocena stanu (na 2016r.)		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Odstępstwo
Europejski kod JCWPd	Nazwa JCWPd	Region wodny	Obszar dorzecza		Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej (RZGW)	Ilościowego	Chemicznego		
			Kod	Nazwa					
PLGW 6000143	143	Górnej Odry	6000	Obszar dorzecza Odry	RZGW w Gliwicach	słaby	dobry	zagrożony	<p>Ze względu na silny wpływ górnictwa podziemnego, odwadniania kopalń i zatapiania głębokich lejów depresji, ponadto brak możliwości zakończenia eksploatacji ze względów gospodarczych, Kopalnia węgla kamiennego Złoże Jadwiga 2 oraz węgla kamiennego i metanu Złoże „Dębierńsko 1” oraz kopalnia węgla kamiennego złoże „Bzie – Dębina 2-Zachód”, drenaż wymuszony ujęciami wód komunalnych, potencjalne ogniska zanieczyszczeń (punktowe, liniowe, obszarowe); ascenzja wód słonych. Przyjęte działania mają na celu nie pogarszanie obecnego stanu JCWPd. W związku z brakiem możliwości osiągnięcia dobrego stanu ze względu na występujące presje przemysłu wydobywczego i utrzymanie tych presji w perspektywie czasowej 2015, 2021 i 2027.</p>
PLGW 6000144	144	Górnej Odry	6000	Obszar dorzecza Odry	RZGW w Gliwicach	dobry	dobry	Niezagrożony	

Podstawowymi kierunkami środowiskowymi w odniesieniu do omawianych Jednolitych Części Wód Podziemnych jest utrzymanie lub poprawa ich jakości w celu zachowania dobrego stanu ilościowego i chemicznego. Do źródeł zagrożeń dla JCWPd na przedmiotowym terenie należą potencjalne zanieczyszczenia, pochodzące z sektora komunalnego oraz przemysłowego, a także z sektora rolniczego.

5.1.4. Powierzchnia ziemi i gleby

Charakterystyka środowiska glebowego jest bezpośrednio związana z budową geologiczną przedmiotowego obszaru. Na kształtowanie się procesów glebotwórczych ma wpływ działalność człowieka, rolnicza i pozarolnicza.

Na przedmiotowym terenie dominują gleby wytworzone z utworów piaszczystych. W granicach gminy największy odsetek stanowią gleby bielcowe. Mogą im towarzyszyć gleby rdzawe. W dolinach cieków wykształcają się mady. W granicach przedmiotowego terenu znaczną powierzchnię stanowią grunty pochodzenia antropogenicznego.

W rejonach, gdzie naturalna pokrywa glebowa została przekształcona, tj. w rejonie ciągów komunikacyjnych, obiektów kubaturowych czy infrastruktury technicznej najpowszechniej miały miejsce przekształcenia mechaniczne profilów glebowych. Przejawiały się one w częściowym lub całkowitym zdarcie poziomów genetycznych, ich wymieszaniu między sobą lub wymieszaniu z materiałem obcym, zasypaniu, zagęszczeniu itp. Jednocześnie nastąpiła także zmiana stosunków powietrzno-wodnych i właściwości chemicznych gruntów. Gleby występujące w granicach przedmiotowego terenu można zaliczyć do grupy gleb antropogenicznych, z rzędu gleb urbanoziemnych. Dominują tu utwory typologicznie zaliczone do ekranosoli (gleby przykryte). Działalność człowieka powoduje, iż w zależności od sposobu użytkowania terenu, coraz większe powierzchnie gleb miejskich zostają przykryte różnego rodzaju materiałami zmniejszającymi bądź uniemożliwiającymi przesiąkalność. W terenie objętym opracowaniem powierzchnie przykrywające mogą występować w postaci litego betonu, asfaltu czy też bruku.

Gleby przekształcone, o specyficznej formie ukształtowania obejmują północno – wschodnią część obszaru opracowania. Należą do nich nekrosole, tj. gleby cementarne. Charakteryzują się one przede wszystkim głębokim przemieszczaniem materiału w profilu glebowym oraz wzbogaceniu w materię organiczną, przy częściowym jej beztlenowym rozkładzie.

Degradacja gleb w omawianym rejonie jest związana przede wszystkim z ich zanieczyszczeniem. Dotyczy to przede wszystkim zanieczyszczeń przedostających się do gleb z powietrza atmosferycznego.

Na przedmiotowym terenie zlokalizowane są liczne użytki rolne. Pod względem właściwości rolniczej gleb na terenie Gminy Czerwionka – Leszczyny przeważają gleby średniej jakości IV i V klasy bonitacyjnej, które stanowią ponad 88% gruntów ornych. Cechą charakterystyczną gminy jest całkowity brak gleb należących do I i II klasy bonitacji [1.2.13].

5.1.5. Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym, przedmiotowy teren położony jest w dorzeczu Odry.

Przeważająca część terenu odwadniana jest przez Dopływ z Leszczyn, będący lewobrzeżnym dopływem rzeki Bierawki oraz bezpośrednio przez Bierawkę. W części południowo – wschodniej niewielka część terenu odwadniana jest przez Dopływ z Podlesia, stanowiący także dopływ Bierawki, przepływającej w odległości około 2,5 km na wschód od przedmiotowego terenu. Dopływ spod Leszczyn (Potok Leszczyński) stanowi główny element sieci hydrograficznej w omawianym obszarze. Rozcina teren południkowo w jego centralnej części.

Zachodnia część terenu odwadniana jest przez Potok z Kamienia, natomiast południowa przez Potok z Przegędzy. Ciekі te stanowią prawobrzeżne dopływy rzeki Rudy, przepływającej o oddaleniu około 5,5 km od południowej granicy opracowania.

W rejonie ogródków na południe od ul. Sportowej zlokalizowany jest niewielki zbiornik wodny.

Przez południowo – zachodnią część terenu przebiegają topograficzne działy wodne II i III rzędu.

Zgodnie z informacjami prezentowanymi przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w granicach terenu nie występują obszary zagrożone wystąpieniem powodzi.

Jednolite części wód powierzchniowych

Omawiany teren leży w zasięgu czterech jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- „Bierawka do Knurówki włącznie (bez Dopływu z Podlesia i Potoku Szczygłowskiego)” o kodzie europejskim PLRW60006115838, zawierającej w swym zasięgu przeważającą część przedmiotowego terenu;
- „Potok z Kamienia” o kodzie europejskim PLRW60006115636, obejmującej zachodnią część analizowanego terenu;
- „Potok z Przegędzy” o kodzie europejskim PLRW60006115634, mająca w zasięgu niewielki południowy fragment przedmiotowego terenu
- „Dopływ z Podlesia” (kod: PLRW60006115814), obejmującej niewielki obszar w południowo – wschodniej części terenu

Tabela 2 Jednolite Części Wód Powierzchniowych

Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Lokalizacja				Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej (RZGW)	Status	Ocena stanu/potencjału	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Odstępstwo
Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Scalona część wód powierzchniowych (SCWP)	Region wodny	Obszar dorzecza Kod	Nazwa					
PLRW60006115838	Bierawka do Knurówki włącznie (bez Dopływu z Podlesia i Potoku Szczygłowieckiego)	GO0106	region wodny Górnej Odry	6000	obszar dorzecza Odry	RZGW w Gliwicach	silnie zmieniona część wód	zły	zagrożona	brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja komunalna i przemysłowa. W programie działań zaplanowano działanie obejmujące przegląd pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi przez użytkowników w zlewni JCWP z uwagi na zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych, zgodnie z art. 136 ust. 3 ustawy - Prawo wodne, mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dla dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia tego działania, następnie konkretnych działań naprawczych, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027. Brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Wpływ działalności antropogenicznej na stan JCWP oraz brak możliwości technicznych ograniczenia tych oddziaływań na wody, generuje konieczność ustalenia mniej rygorystycznych celów w zakresie wskaźników charakteryzujących zasolenie. Jednocześnie czas niezbędny dla realizacji działania polegającego na ustaleniu wartości granicznej dla dobrego stanu/ potencjału, dla parametrów, dla których obniżono cel środowiskowy, powoduje konieczność przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych przez JCWP. Występująca działalność gospodarcza człowieka związana jest ściśle z występowaniem bogactw naturalnych i przemysłowym charakterem obszaru zlewni.
PLRW60006115814	Dopływ z Podlesia	GO0106	region wodny Górnej Odry	6000	obszar dorzecza Odry	RZGW w Gliwicach	naturalna część wód	zły	zagrożona	brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.
PLRW60006115636	Potok z Kamienia	GO0104	region wodny Górnej Odry	6000	obszar dorzecza Odry	RZGW w Gliwicach	naturalna część wód	dobry	niezagrożona	
PLRW60006115634	Potok z Przegędzy	GO0104	region wodny Górnej Odry	6000	obszar dorzecza Odry	RZGW w Gliwicach	naturalna część wód	dobry	niezagrożona	

5.1.6. Warunki klimatyczne

Według klasyfikacji klimatyczno-rolniczej opracowanej przez R. Gumińskiego (1948), obszar gminy Czerwionka-Leszczyny leży w obrębie dzielnicy częstochowsko – kieleckiej (XV), a według regionalizacji klimatycznej Wiszniewskiego – leży w Regionie Lubusko-Dolnośląskim, w strefie klimatu środkowo – europejskiego, gdzie ścierają się różnorodne masy powietrza, zarówno podzwrotnikowe – napływające przez Bramę Morawską, arktyczne i podbiegunowe napływające z północy, morskie znad Atlantyku, jak i kontynentalne, napływające z Europy wschodniej.

W rozkładzie miesięcznym średnie temperatury kształtują się od około -2°C w styczniu do około +16°C w lipcu. Pierwsze jesienne przymrozki pojawiają się od 11 do 18 października, natomiast ostatnie przymrozki wiosenne przypadają na okres od 25 kwietnia do 5 maja.

Warunki anemologiczne, szczególnie istotne dla przewietrzania obszaru i stanu sanitarnego powietrza (przemieszczanie zanieczyszczeń), są uzależnione od kierunku napływu głównych mas powietrza oraz modyfikowane przez rozkład zasadniczych elementów orograficznych w analizowanym obszarze.

Warunki topoklimatyczne

Na przedmiotowym terenie opracowania (zgodnie z wydzieleniami topoklimatycznymi sporządzonymi przez Paszyńskiego (1980) występują zróżnicowane typy topoklimatów.

Dla potrzeb niniejszego opracowania wykonano uproszczony podział topoklimatyczny, wydzielając tereny o korzystnych i niekorzystnych warunkach do zabudowy, z podziałem na poszczególne grupy topoklimatyczne, które warunkowane są przez charakterystyczne dla nich czynniki środowiskowe (głębokość zalegania zwierciadła wód podziemnych, rzeźba terenu, pokrycie szatą roślinną, warunki przewietrzania itd.).

Wydzielono następujące topoklimaty:

1. Topoklimaty o warunkach korzystnych (korzystne warunki klimatyczno – zdrowotne) – obszary głównie wypukłe, płaskie lub słabo nachylone (wypłaszczenia terenu, rozległe wierzchowiny bądź słabo nachylone zbocza dolin), odznaczające się korzystnym układem warunków termicznych i wilgotnościowych, dobrymi warunkami solarnymi (odpowiednie napromieniowanie słoneczne), małymi amplitudami temperatur, mniejszą częstotliwością występowania niekorzystnych zjawisk pogodowych (mgły i zamglenia) oraz dobrym przewietrzaniem (zanieczyszczenia atmosferyczne na tych obszarach nie gromadzą się). Tereny odznaczające się tego typu topoklimatem dominują w południowo-wschodniej i południowo-zachodniej części terenu, w rejonie lokalnych wyniesień.
2. Topoklimaty o warunkach średnio korzystnych (w przewadze korzystne warunki klimatyczno – zdrowotne) – obejmują głównie tereny równinne – zabudowane i uprzemysłowione, stawy, lasy, parki i ogrody działkowe położone w dnach dolin i na obrzeżeniach, gdzie istnieje prawdopodobieństwo występowania przyziemnych inwersji temperatur, ale są one stosunkowo dobrze przewietrzane. Obejmuje m.in. przeważającą część obszaru zabudowanego i centralną część terenu opracowania.

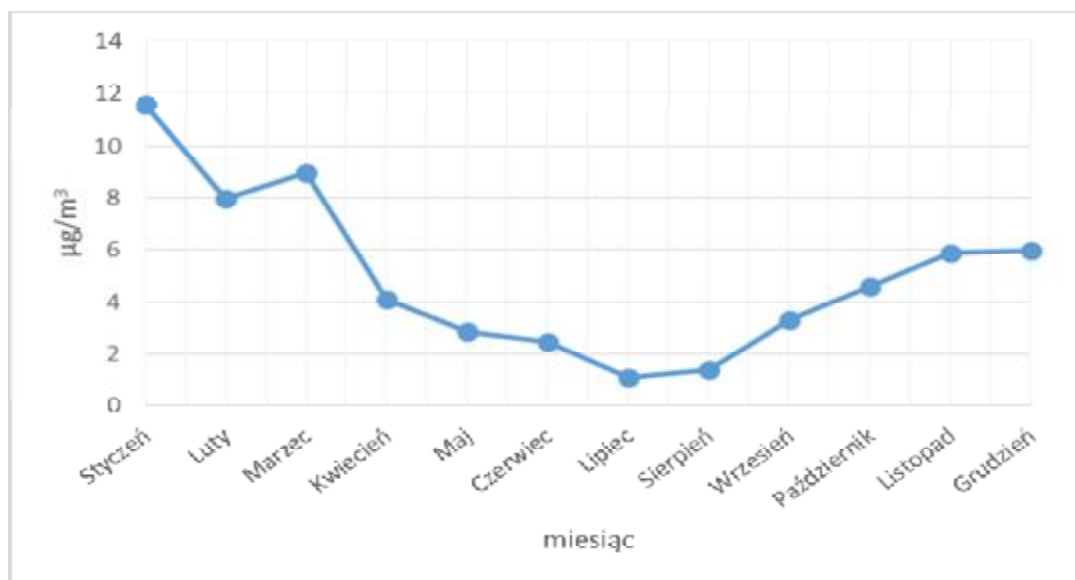
3. Topoklimaty o warunkach niekorzystnych (niekorzystne warunki klimatyczno – zdrowotne), do których zaliczamy tereny intensywnie zabudowane i uprzemysłowione, szersze fragmenty podmokłych dolin rzecznych porośniętych roślinnością łąkową, obrzeżenia zbiorników wodnych i podmokłe zagłębienia terenów, narażone na wystąpienie przyziemnych inwersji temperatur, tworzeniem się zastoisk ziemnego powietrza, zaleganiem wilgotnych, chłodnych mas powietrza, częstymi zamgleniami, niższą temperaturą w stosunku do otoczenia a w przypadku terenów antropogenicznych, gdzie naturalna rzeźba terenu została zmieniona niedostatecznym przewietrzaniem terenu i zaleganiem zanieczyszczeń w przyziemnych warstwach powietrza, powodujących koncentrację szkodliwych substancji w warstwie, w której funkcjonuje człowiek. Topoklimatem tego typu odznaczają się obszary położone w centralnej i zachodniej części terenu, w obrębie zabudowy miejskiej.

Warunki aerosanitarnie

Ocenę jakości powietrza i obserwacji zmian przeprowadza w ramach państwowego monitoringu środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach.

Oceny stanu powietrza dokonuje się w strefach, w tym aglomeracjach. Gmina Czerwionka-Leszczyzny została zaliczona do strefy: śląskiej (PL2405). Najbliżej położoną stacją pomiarową jest stacja w Czerwionce-Leszczyinach przy ul. Kopalnianej. Stacja ta jednak dokonuje wyłącznie pomiaru stężenia benzenu.

Graficznie rozkład stężeń benzenu przedstawiono na wykresie poniżej oraz w tabeli nr 3 w treści opracowania.

Rysunek 2 Średnioroczne stężenia benzenu w 2016 r., zaobserwowane na stacji pomiarowej w Czerwionce-Leszczyinach przy ul. Kopalnianej

Tabela 3 Średnioroczne stężenia benzenu w 2016 r., zaobserwowane na stacji pomiarowej w Czerwionce-Leszczynach przy ul. Kopalnianej

Miesiąc	Stężenie benzenu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
Styczeń	11,6
Luty	8,0
Marzec	9,0
Kwiecień	4,1
Maj	2,9
Czerwiec	2,5
Lipiec	1,1
Sierpień	1,4
Wrzesień	3,3
Październik	4,6
Listopad	5,9
Grudzień	6,
wartość średnia	5
poziom dopuszczalny	5
minimum	1,1
maksimum	11,1

Średnia wartość benzenu na analizowanej stacji pomiarowej w 2016 r. wyniosła $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$, przy normie dopuszczalnej wynoszącej $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Maksymalne stężenie benzenu notowano w porze zimowej (okres grzewczy i z nim związana tzw. „niska emisja”), tj. w okresie od stycznia do marca oraz w listopadzie i grudniu. Wartości stężeń benzenu w wymienionych miesiącach przedstawiały się następująco: $11,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$; $8 \mu\text{g}/\text{m}^3$, $9 \mu\text{g}/\text{m}^3$, $5,9 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i $6 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Najniższe stężenie benzenu odnotowano lipcu i sierpniu, gdzie wartości stężenia benzenu wyniosły odpowiednio $1,1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i $1,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Dopuszczalne zawartości benzenu w powietrzu zostały przekroczone w sezonie grzewczym, tj. w okresie styczeń-marzec oraz listopad-grudzień.

Inną najbliższą położoną stacją pomiarową jakości powietrza jest stacja zlokalizowana w Rybniku, dokonująca pomiaru stężenia PM_{10} , $\text{PM}_{2,5}$, benzenu (C_6H_6), SO_2 , NO_2 , Pb.

Zgodnie z danymi prezentowanymi przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach w *Aktualnym Stanie jakości powietrza w województwie śląskim w 2015 roku* oraz zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu* (Dz.U. 2012 poz. 1031), h, na analizowanej stacji w Rybniku zostały nieznacznie przekroczone dopuszczalne poziomy pyłu PM_{10} i $\text{PM}_{2,5}$. Zawartości pozostałych analizowanych substancji w powietrzu nie zostały przekroczone (Tabela 4).

Tabela 4 Aktualny stan jakości powietrza w 2015 w stacji pomiarowej w Rybniku.

Rodzaj substancji	Średnie roczne stężenie [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Poziom dopuszczalny [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
PM10	47	40
PM2,5	32	25
C ₆ H ₆	3,8	5
SO ₂	-	20
NO ₂	22	40
Pb	0,03	0,5

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w gminie jest emisja toksycznych substancji pochodzących z lokalnych kotłowni i pieców węglowych używanych w indywidualnych gospodarstwach domowych. Są one źródłem tak zwanej „niskiej emisji”. Spala się w nich różnego rodzaju materiały odpadowe (dominuje węgiel kamienny i koks), a także odpady komunalne.

Na stan atmosfery w gminie mają również wpływ zanieczyszczenia komunikacyjne. Oddziałują na środowisko w najbliższym otoczeniu drogi, a ich wpływ maleje wraz z odległością. Z dróg kołowych o dużym natężeniu emitowane są zanieczyszczenia powstające ze spalania paliw samochodowych. Zanieczyszczenia komunikacyjne to głównie tlenek i dwutlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, pyły i metale ciężkie. Wpływają one na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego i powodują wzrost stężenia ozonu w troposferze.

Na terenie opracowania szczególne zagrożenie ze strony komunikacyjnej stanowią główne arterie miasta przebiegające przez zabudowę ścisłego centrum Leszczyn. Ze względu na zwarty charakter zabudowy (kilku piętrowe kamienice i bloki usytuowane wzdłuż ulic) oraz niekorzystne usytuowanie budynków w obrębie lokalnego obniżenia terenu dochodzi do niebezpiecznych w konsekwencjach zastoisk powietrza i kumulacji zanieczyszczeń w obrębie zabudowy mieszkaniowej.

5.1.7. Warunki florystyczno-faunistyczne

Flora

Zgodnie z podziałem Polski na regiony geobotaniczne według Matuszkiewicza (2008), przedmiotowy teren położony jest na obszarze Działu Wyżyn Południowopolskich (C), Krainy Górnośląskiej (C.3), Okręgu Rybnicko - Kędzierzyńskiego (C.3.2), Podokręgu Rybnickim (C.3.2.c).

Potencjalną roślinność naturalną (Matuszkiewicz, 2008) przedmiotowego terenu stanowią subkontynentalne grądy lipowo – grabowe *Tilio – Carpinetum*.

Na przestrzeni lat pod wpływem czynników antropogenicznych pierwotne siedliska ulegały przekształceniom, co pociągało za sobą zmiany w fizjonomii i strukturze gatunkowej poszczególnych fitocenoz. Antropogeniczne przemiany szaty roślinnej przejawiały się przede wszystkim wylesianiem terenów na potrzeby rolnictwa, a także osadnictwa i przemysłu.

Do siedlisk występujących w granicach przedmiotowego terenu należą przede wszystkim tereny otwarte o charakterze pól uprawnych, łąk czy nieużytków a także zbiorowiska leśne i siedliska typowo antropogeniczne takie jak parki czy zieleń urządzona.

Zbiorowiska leśne i zadrzewienia parkowe

Zbiorowiska roślinne zieleni wysokiej w postaci kompleksów leśnych, zadrzewień parkowych, porastają także doliny cieków oraz pobocza dróg w formie alei.

Największym kompleksem roślinności wysokiej jest zbiorowisko leśne zlokalizowane w południowo – zachodniej części terenu. Ma ono charakter lasu gospodarczego. W drzewostanie dominuje sosna (*Pinus sylvestris*) oraz dąb szypułkowy (*Quercus robur*) z domieszką lipy drobnolistnej (*Tilia cordata*), klonu jawora (*Acer pseudoplatanus*), a także brzozy brodawkowatej (*Betula pendula*) i miejscami modrzewia europejskiego (*Larix decidua*).

W podszycie prócz podrostu drzew występował jarzęb pospolity (*Sorbus aucuparia*), dziki bez czarny (*Sambucus nigra*) oraz czeremcha zwyczajna (*Padus avium*), a lokalnie ponadto dereń (*Cornus sp.*) i inne.

W runie o mało zróżnicowanym składzie gatunkowym i w wielu miejscach noszących znamiona degradacji spotkać można między innymi takie gatunki jak: niecierpek drobnokwiatowy (*Impatiens parviflora*), glistnik jaskółcze ziele (*Chelidonium majus*), podagrycznik (*Aegopodium podagraria*), kuklik pospolity (*Geum urbanum*), a ponadto czartawa (*Circaea sp.*). W miejscach prześwietlonych liczniej występowały gatunki trawiaste, a także malina, w innych zaś rośliny nitrofilne, takie jak pokrzywa (*Urtica sp.*).

W miejscach zacienionych i na obrzeżach dominują rośliny okrajków nitrofilnych, w tym pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*) i podagrycznik pospolity (*Aegopodium podagraria*) tworzące fitocenozy zespołu *Urtico - Aegopodietum podagrariae* a także lokalnie porastające niecierpki drobnokwiatowe (*Impatiens parviflora*). Lokalnie odnotowano również fitocenozy nawłoci późnej (*Solidago gigantea*).

Zadrzewienia porastają także w dolinach cieków. Strukturę gatunkową budują klony, w tym klon jawor, dąb szypułkowy a także wilgociolubna olsza czarna (*Alnus glutinosa*). Towarzyszą im robinie akacjowe (*Robinia pseudoacacia*).

W warstwie podszytu, a także w runie, zaznacza się wyraźnie udział gatunków inwazyjnych, w tym niecierpka drobnokwiatowego oraz budującego zwarte monocenozy rdestowca (*Reynoutria sp.*). Towarzyszą im gatunki charakterystyczne dla fitocenoz zespołów roślinności ruderalnej, w tym także gatunki nitrofilne takie jak: pokrzywa zwyczajna, podagrycznik pospolity oraz bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*) czy łopian większy (*Arctium lappa*).

W omawianym terenie zieleń wysoką stanowią także obszary parkowe, w tym park w rejonie ul. Księdza Adolfa Pojdy (teren pałacu z XIX w.) i Juliusza Ligonia oraz park przy ul. Dworcowej i park położony na południe od ul. Sportowej. W drzewostanie dominują głównie dęby oraz klony, a także brzozy oraz topole (*Populus sp.*).

Zbiorowiska nieleśne

Zbiorowiska okrajkowe

Ze zbiorowiskami o leśnym charakterze związane są także zbiorowiska okrajkowe, występujące w ekotonie, czyli strefie przejściowej pomiędzy danymi fitocenozy, np. zadrzewieniem, a terenem otwartym. Na przedmiotowym terenie odnotowano m.in. okrajki o charakterze nitrofilnym. Należało do nich zbiorowisko *Urtico - Aegopodietum podagrariae* z podagrycznikiem pospolitym i pokrzywą występujące w miejscach zacienionych oraz szeroko rozpowszechniony zespół *Rudbeckio - Solidaginetum* z gatunkami kenofitów amerykańskich (gatunków inwazyjnych) – nawłocią późną (*Solidago gigantea*) i nawłocią kanadyjską (*Solidago canadensis*).

Lokalnie na obrzeżach zadrzewień, jak na przykład w północnej części gminy występują również płaty innego inwazyjnego gatunku, jakim jest rdestowiec (*Reynoutria sp.*).

Zbiorowiska łąkowe

Zbiorowiska łąkowe wykształciły się w miejscach wylesionych i utrzymywane są na skutek działalności człowieka, tj. wykaszania lub wypasania. Zaprzestanie użytkowania łąk prowadzi do wkraczania gatunków drzewiastych do fitocenozy łąkowych na skutek spontanicznej sukcesji naturalnej.

Wśród łąk przeważają półnaturalne i antropogeniczne zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe z klasy *Molinio - Arrhenatheretea*. Dominowały tu gatunki trawiaste, w tym kupkówka pospolita (*Dactylis glomerata*), wiechlina łąkowa (*Poa pratensis*). W miejscach bardziej nasłonecznionych i suchych występowały w domieszce rośliny ciepłolubne, takie jak: jasioniec piaskowy (*Jasione montana*), jastrzębiec kosmaczek (*Hieracium pilosella*) czy lepnica rozdęta (*Silene vulgaris*). W miejscach o wyższej wilgotności podłoża wykształcały się łąki z ostrożeniem warzywnym (*Cirsium oleraceum*).

Zbiorowiska segetalne

W granicach przedmiotowego terenu, znaczny udział w budowaniu struktury przyrodniczej brały użytki rolne. Dominowały uprawy zbożowe a wśród nich agrocenozy kukurydzy czy pszenicy, a także uprawy rzepaku.

Uprawom towarzyszyły zbiorowiska segetalne. W ich strukturze florystycznej dominowały gatunki pospolitych w skali kraju chwastów upraw zbożowych i okopowych, w tym na przykład bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*), wyka (*Vicia sp.*), powój polny (*Convolvulus arvensis*), mak polny (*Papaver rhoeas*) czy chaber bławatek (*Centaurea cyanus*) i inne. Na ścierniskach można spotkać między innymi gatunki z rodzaju żótlca (*Gallinsoga sp.*), chwastnica (*Echinochloa sp.*), jasnota (*Lamium sp.*).

Skład gatunkowy zbiorowisk segetalnych jest ściśle uzależniony od rodzaju prowadzonej uprawy.

Zbiorowiska ruderalne

W miejscach silnie wydeptywanych, na przydrożach, ścieżkach, placach oraz przydomowych podwórkach wykształcają się antropogeniczne zbiorowiska dywanowe zaliczane do fitosocjologicznego rzędu *Plantaginetalia majoris*. Gatunki tworzące fitocenozy poszczególnych zespołów charakteryzują się szerokim spektrum tolerancji siedliskowej, są odporne na wydeptywanie, uszkodzenia mechaniczne,

niekorzystne stosunki gruntowo – wodne oraz tolerancyjne wobec niskiej zasobności gleby w składniki pokarmowe. Zbiorowiska te są szeroko rozpowszechnione na obszarze całego kraju.

Zbiorowiska roślin ruderalnych na omawianym terenie zajmowały także znaczne powierzchnie nieużytków, niejednokrotnie tworząc swojego rodzaju mozaikę z polami, na których prowadzona jest gospodarka rolna. Wśród gatunków dominujących w zbiorowiskach odnotowano: trzcinnika piaskowego (*Calamagrostis epigejos*), bylicę pospolitą (*Artemisia vulgaris*), wiechlinę spleśzczoną (*Poa compressa*), konyzę kanadyjską (*Conyza canadensis*), żółtlicę drobnokwiatową (*Galinsoga parviflora*). W zbiorowiska ruderalne wkraczają niejednokrotnie gatunki łąkowe z klasy *Molinio – Arrhenatheretea*.

Na szczególną uwagę zasługują jednak fitocenozy roślin inwazyjnych. Monocenozy nawłoci (*Solidago sp.*) porastały nie tylko strefy ekotonów pomiędzy zadrzewieniami a terenami otwartymi, ale także masowo rozprzestrzeniły się na tereny dawnych pól uprawnych i użytków łąkowych, gdzie zaprzestano prowadzenia gospodarki rolnej. Rośliny te stanowią zagrożenie dla rodzimej flory, w związku z niskimi wymaganiami siedliskowymi, a także z uwagi na szereg przystosowań (duża produkcja nasion, rozbudowany system kłączy) wygrywają one konkurencję o wolne nisze ekologiczne z gatunkami flory rodzimej. Zalicza się je do tzw. grupy *transformers*, czyli roślin inwazyjnych powodujących zmiany w środowisku, m. in. poprzez modyfikację parametrów fizyko – chemicznych środowiska glebowego.

Tereny zieleni urządzonej

Zieleń urządzoną na terenie opracowania stanowi zieleń przykościelna i cmentarna, zieleń ozdobna przydomowych ogrodów oraz zieleń ogródków działkowych.

Przy ul. Księdza Adolfa Pojdy znajdują się dwa cmentarze: stary cmentarz rzymskokatolicki – zlokalizowany na wschód od Zespołu Szkół nr 1 oraz cmentarz przy parafii pw. Św. Andrzeja Boboli. W ich rejonie roślinność ma charakter głównie nasadzeń ozdobnych odmian drzew i krzewów.

Element zieleni urządzonej stanowią także aleje drzew, rosnące wzdłuż ciągów komunikacyjnych, a także zieleń przydomowych ogrodów i ogródków działkowych oraz sady owocowe.

Fauna

Skład gatunkowy fauny jest w znacznej mierze uwarunkowany charakterem siedlisk występujących w granicach omawianego terenu. W związku z tym występują tutaj zarówno gatunki leśne, jak i gatunki związane z terenami otwartymi (rolnymi) i zabudowaniami. Z uwagi na charakter omawianego terenu, można tu spotkać w dużej mierze gatunki synantropijne.

Bez wątpienia świat zwierzęcy najliczniej reprezentują bezkręgowce, należące do takich grup jak mięczaki, owady i pajęczaki.

Do ssaków występujących na terenie opracowania należą potencjalnie pospolite i powszechnie występujące gatunki. Należą do nich między innymi duże kopytne związane głównie z lasami jak jeleni szlachetny (*Cervus elaphus*), dzik (*Sus scrofa*) czy sarna (*Capreolus capreolus*), gatunki drapieżne jak lis czy kuny domowa (*Martes foina*). Na terenach leśnych jak i otwartych istnieją sprzyjające siedliska dla licznych gryzoni jak myszy czy norniki. Na polach i łąkach potencjalnie występuje przedstawiciel owadożernych – kret (*Talpa europaea*), a na terenach leśnych i parkowych należąca do gryzoni - wiewiórka (*Sciurus vulgaris*) i inny przedstawiciel owadożernych jeż zachodni (*Erinaceus europaeus*).

Na terenach otwartych, wśród użytków rolnych oraz łąk, a także w rejonie lasów i zadrzewień parkowych miejsce do żerowania znajdują liczne ptaki a wśród nich: wróbel domowy (*Passer domesticus*), sikora bogatka (*Parus major*) i modraszka (*Cyanistes caeruleus*), sierpówka (*Streptopelia decaocto*), sroka (*Pica pica*), sójka (*Garrulus glandarius*), gawron (*Corvus frugilegus*), rudzik (*Erithacus rubecula*), zięba (*Fringilla coelebs*), szpak (*Sturnus vulgaris*), kos (*Turdus merula*), skowronek polny (*Alauda arvensis*), kukułka (*Cuculus canorus*) oraz na terenach rolnych – bażant (*Phasianus colchicus*).

W rejonie siedlisk wilgotnych w granicach opracowania, mogą pojawiać się płazy bezogonowe reprezentowane między innymi przez żaby zielone czy żaby brunatne.

Siedliska tu występujące sprzyjają potencjalnie występowaniu również przedstawicieli gadów takich jak zaskroniec zwyczajny (*Natrix natrix*).

5.1.8. Walory krajobrazowe

W granicach przedmiotowego terenu krajobraz jest stosunkowo jednorodny. Dominują tu użytki rolne, miejscami urozmaicone poprzez zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne. W centralnej części terenu, wzdłuż rozcinającej go południkowo doliny Potoku Leszczyńskiego, koncentrują się zabudowania jednorodzinne – charakterystyczne sześcienne domy „kostki”, wraz z wyróżniającą się na ich tle wieżą kościoła parafialnego. Jedynie w północnej części terenu dominuje zabudowa wielorodzinna w formie bloków skupionych w dawne osiedla robotnicze.

Niewątpliwie największą dominantą krajobrazową jest obszar leśny, położony w południowo – zachodniej części terenu. Stanowi on wyraźny kontrast dla rozległych pól uprawnych oraz krajobrazu obszarów zabudowanych.

Pomimo, iż w granicach omawianego obszaru brak jest obiektów przemysłowych związanych z wydobyciem węgla kamiennego, w krajobrazie wyraźnie odznaczają się trzy wzniesienia zrehabilitowanej hałdy dawnej KWK „Dębieńsko”, które stanowią elementy krajobrazu typowo antropogenicznego.

5.1.9. Obszary chronione

W granicach przedmiotowego terenu wyznaczono zarówno punktowe jak i obszarowe formy ochrony przyrody w myśl ustawy o ochronie przyrody [1.1.3].

Pomniki przyrody

Zgodnie z informacjami udostępnionymi przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody [1.2.43.] w granicach przedmiotowego terenu, zlokalizowane są trzy pomniki przyrody, w tym dwa drzewa pomnikowe oraz jeden pomnik przyrody nieożywionej, tj:

Dąb szypułkowy (*Quercus robur*) ustanowiony Decyzją nr 240 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Katowicach z dnia 07.08.1963r., rośnie na skarpie obok tzw. „Ratusza” przy ul. Ks. A. Pojdy;

Platan klonolistny (*Platanus acerifolia*) ustanowiony Decyzją nr 240 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Katowicach z dnia 07.08.1963r., rośnie przy ul. Polnej 9, obok przydrożnego krzyża z 1858 r.;

Głaz narzutowy – Głaz Alojzego Damca – o obwodzie 550 cm, usytuowany na terenie Zespołu Szkół Nr 1.

Park Krajobrazowy

Zgodnie z Rejestrem Form Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego udostępnionym przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Katowicach [1.2.34], cały przedmiotowy teren zlokalizowany jest w zasięgu Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”.

Park został utworzony 23 listopada 1993 r. Rozporządzeniem nr 181/93 Woj. Katowickiego z 23 listopada 1993 r. (Dz. Urz. Woj. Katowickiego z 1993r nr 15, poz . 130) zm. Rozp. Nr 37/2000 Woj. Śląskiego z 28 sierpnia 2000 (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2000r nr 35, poz. 548) ze względu na popularyzację walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych.

5.1.10. Powiązania przyrodnicze terenu z obszarami otaczającymi

O powiązaniach przedmiotowego terenu z obszarami otaczającymi, stanowi przede wszystkim jego rzeźba a także szata roślinna.

W skali lokalnej wymiana biologiczna między terem opracowania, a obszarami otaczającymi jest aktualnie możliwa niemal w każdym z kierunków, za sprawą ciągłości obszarów biologicznie czynnych, w tym terenów o charakterze rolniczym oraz lokalnych zadrzewień.

Istotnymi łącznikami funkcjonalno – przestrzennymi, zarówno w skali lokalnej, jak i ponadlokalnej są doliny cieków, zwłaszcza Potoku Leszczyńskiego. Pomimo, iż w chwili obecnej dolina została w przeważającej części zabudowana, nadal umożliwia migrację gatunków. Podobną funkcję mogą pełnić także antropogeniczne struktury liniowe, jak np. pobocza dróg, które także umożliwiają rozprzestrzenianie się gatunków, zwłaszcza tych kosmopolitycznych. Podobne funkcje pełni linia kolejowa, umożliwiająca przenoszenie się nawet na znaczne odległości nasion roślin. Wzdłuż niej wykształcają się specyficzne zbiorowiska roślinne.

Jednakże z przyrodniczego punktu widzenia, głównym elementem pełniącym istotne funkcje w utrzymaniu różnorodności biologicznej oraz migracji gatunków są obszary leśne położone w południowo – zachodniej części terenu. Obszar ten stanowi część regionalnej i krajowej sieci ekologicznej (systemu korytarzy ekologicznych).

Zgodnie z materiałami archiwalnymi [1.2.31] lasy te wraz towarzyszącymi im użytkami zielonymi należą do korytarza migracji ssaków kopytnych oraz dużych ssaków drapieżnych na terenie województwa śląskiego o symbolu „LPK-LR”, łączącego Lasy Pszczyńsko – Kobiórskie z Lasami Rudzkimi. Wspomniany korytarz stanowi również ogniwo krajowego Korytarza Południowego [1.2.18], który rozciąga się od Bieszczadów poprzez Góry Słonne, Pogórze Przemyskie, Pogórze Dynowskie, parki krajobrazowe: „Czarnorzecko-Strzyżowski”, „Pasma Brzanki”, „Ciężkowicko-Rożnowski” i „Wiśnicko-Lipnicki”, następnie przechodzi przez Beskid Wyspowy, Gorce, Beskid Makowski, Beskid Żywiecki, Beskid Śląski, Pogórze Śląskie, lasy w pobliżu zbiornika Goczałkowickiego, Lasy Pszczyńsko-Kobiórskie, aż do Lasów Rudzkich.

Do powiązań przyrodniczych omawianego terenu z obszarami przyległymi należą również złoża kopalin w utworach karbonu oraz zalegające w podłożu geologicznym piętra wodonośne.

5.2. Istniejące zagrożenia środowiska, a jego odporność na degradację i zdolność do samoregeneracji

Z problemem odporności środowiska na degradację wiąże się ściśle ocena jego zdolności do regeneracji. Regeneracja następuje głównie pod wpływem procesów naturalnych. Generalnie można stwierdzić, że im wyższa jest odporność środowiska, tym większe są także jego możliwości regeneracyjne. Zdolność do regeneracji najczęściej jest wyrażana długością czasu, jaki upływa między momentem ustania działania czynników odkształcających środowisko a powrotem środowiska do stanu, który występował przed rozpoczęciem działania tych czynników. Uzupełniającym miernikiem jest różnica stanów środowiska w punkcie „początkowym” (przed oddziaływaniem) i końcowym („po regeneracji”) ponieważ środowisko rzadko wraca do stanu w pełni zgodnego ze stanem wyjściowym.

Tempo regeneracji ekosystemów zależy od wielu czynników. Wpływa na nie między innymi charakter naturalnych siedlisk, które tu niegdyś występowały oraz charakter i stopień natężenia określonych stresorów (czynników degradacyjnych). Stan środowiska w granicach opracowania kształtowany jest nie tylko przez czynniki miejscowe, ale także przez wypadkową ich powiązań z otoczeniem.

Na skutek wieloletniej działalności człowieka wiele komponentów środowiska w granicach terenu objętego opracowaniem podlegało przekształceniom i stale pozostaje pod wpływem oddziaływań antropogenicznych.

Przekształcenia powierzchni ziemi i przeobrażenia biocenozy

Jednym z najbardziej widocznych przejawów przekształcenia środowiska naturalnego są bez wątpienia zmiany dotyczące powierzchni ziemi oraz przeobrażenia szaty roślinnej.

Na terenie objętym opracowaniem trwałe i praktycznie nieodwracalne przekształcenia powierzchni ziemi miały miejsce przede wszystkim na obszarach zabudowanych, a także w rejonie ciągów komunikacyjnych, gdzie powierzchnie biologicznie czynne były niwelowane i zajmowane na rzecz zabudowań oraz powierzchni utwardzonych i szczelnych.

Wprowadzanie antropogenicznych form zagospodarowania terenu sprzyja także przeobrażeniom szaty roślinnej. Wyraźnym tego przykładem jest zmniejszenie się obszarów leśnych na przestrzeni lat, spowodowane zajmowaniem gruntów na potrzeby rolnictwa i osadnictwa. Z tego względu na użytkach rolnych szata roślinna wyraźnie odbiega od potencjalnej roślinności naturalnej, którą tutaj stanowią zbiorowiska leśne, głównie łąkowe.

Lasy na przedmiotowym terenie mają generalnie charakter antropogeniczny (gospodarczy). Przeważają tutaj lasy mieszane z przewagą dębów oraz sosny, odbiegające charakterem od potencjalnych zbiorowisk naturalnych.

Wszystkie lasy na terenie opracowania zostały zaliczone do lasów ochronnych, trwale uszkodzonych na skutek przemysłu. Obecnie zalicza się je do II strefy uszkodzeń przemysłowych (strefa uszkodzeń średnich). Czynnikiem degradacyjnym są zapewne zanieczyszczenia powietrza nawiewane na omawiany obszar z uprzemysłowionych terenów otaczających, zlokalizowanych głównie na zachód od granic terenu opracowania (Rybnik).

Zbiorowiska nieleśne wykształcone w granicach opracowania mają w większości charakter antropogeniczny, a swoje istnienie zawdzięczają rolniczej działalności człowieka. Wyraźnym przejawem degradacji środowiska przyrodniczego jest pojawianie się wielkopowierzchniowych monocenoz roślinności inwazyjnej – np. nawłoci. Zaprzestanie użytkowania łąk, pastwisk czy pól uprawnych prowadzi do niekorzystnych zjawisk świadczących o zachwianiu względnej równowagi środowiska. Na nieużytkowanych siedliskach postępuje stopniowa ekspansja gatunków o szerokiej tolerancji siedliskowej, w tym gatunków inwazyjnych, co w konsekwencji prowadzi do zmian siedliskowych, wypierania gatunków rodzimych i zubożenia gatunkowego lokalnej flory.

Na obszarach zabudowanych naturalna lub półnaturalna szata roślinna praktycznie nie występuje. Na powierzchniach biologicznie czynnych w rejonie zabudowy została ona zastąpiona przez uprawiane gatunki ozdobne i użytkowe, a także spontaniczną roślinność synantropijną towarzyszącą osadom ludzkim.

Przeobrażenia szaty roślinnej i siedlisk przyrodniczych pociągnęły za sobą zmiany w składzie gatunkowym zwierząt. Wraz z rozwojem rolnictwa i osadnictwa pojawiły się gatunki związane z terenami otwartymi oraz siedzibami ludzkimi. Aktualne uwarunkowania siedliskowe na terenie opracowania, ich zasięg oraz zajmowane powierzchnie sugerują względną stabilność gatunkową lokalnej fauny, przy czym intensyfikacja gospodarki rolnej lub jej zaprzestanie, a także niewłaściwie prowadzona gospodarka leśna może powodować ustępowanie niektórych gatunków.

Degradacja środowiska gruntowego

Degradacja gleb w omawianym rejonie jest związana przede wszystkim z ich zanieczyszczeniem. Zmiany chemizmu gleb dotyczą przede wszystkim obszarów zlokalizowanych w rejonie obszarów zabudowy czy też większych ciągów komunikacyjnych, gdzie w szczególności dochodzi do przenikania zanieczyszczeń z powietrza lub wraz z opadami atmosferycznymi.

Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Z intensyfikacją zabudowy oraz nasileniem ruchu samochodowego bezpośrednio wiąże się problem emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Warunki aerosanitarnie na omawianym terenie są kształtowane zarówno przez czynniki wewnętrzne (w granicach opracowania), jak i zewnętrzne (poza przedmiotowym terenem). Należą do nich między innymi zanieczyszczenia atmosferyczne pochodzące z emitorów punktowych i liniowych.

Warunki aerosanitarnie charakteryzują się zmiennością w czasie i przestrzeni.

Występująca w granicach terenu objętego opracowaniem zabudowa jest źródłem występowania tzw. „niskiej emisji”, nasilającej się w sezonie grzewczym. Problem niskiej emisji związany jest z wykorzystywaniem węgla jako głównego paliwa do produkcji ciepła w gospodarstwach domowych zaopatrywanych z indywidualnych systemów grzewczych. Ponadto zanieczyszczenia atmosferyczne na teren opracowania mogą być nawiewane ze zurbanizowanych terenów przyległych, zlokalizowanych na południowym – zachodzie (z głównego kierunku napływu mas powietrza), np. z Rybnika.

Oprócz emitorów punktowych wpływ na warunki aerosanitarne mają liniowe źródła emisji jakimi są główne ciągi komunikacyjne, generujące do powietrza atmosferycznego zanieczyszczenia w postaci spalin samochodowych.

Na terenie gminy Czerwionka-Leszczyzny przy ulicy Kopalnianej położona jest stacja pomiarowa, dokonująca pomiaru stężenia benzenu. Zgodnie „Czternastą roczną oceną jakości powietrza w województwie śląskim, obejmującą 2015 rok” (2016) i „Aktualnym Stanem jakości powietrza w województwie śląskim w 2015 roku” prezentowanym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach średnia wartość benzenu na analizowanej stacji pomiarowej w 2016 r. wyniosła $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$, przy dopuszczalnej normie wynoszącej $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Maksyma stężeń benzenu i przekroczenia dopuszczalnego poziomu benzenu notowano w porze w sezonie grzewczym, tj. od stycznia do marca oraz od listopada do grudnia. Najniższe stężenie benzenu odnotowano w lipcu i sierpniu, gdzie wartości stężenia benzenu wyniosły odpowiednio $1,1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i $1,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Inna najbliższej położona stacja pomiarowa jakości powietrza zlokalizowana jest w Rybniku, dokonująca pomiaru stężenia PM₁₀, PM_{2,5}, benzenu (C₆H₆), SO₂, NO₂, Pb. Zgodnie z „Aktualnym Stanem jakości powietrza w województwie śląskim w 2015 roku, na analizowanej stacji nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych stężeń substancji, za wyjątkiem pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}

Emisja hałasu

Hałas należy do czynników którego bezpośredni wpływ jest ograniczony do czasu jego trwania. Pod tym względem środowisko wykazuje wysoką zdolność do regeneracji. W omawianym terenie do głównych źródeł hałasu należą przede wszystkim główne ciągi komunikacyjne, które oddziałują na tereny przyległe. Mniejsze znaczenie ma hałas bytowy czy przemysłowy. Na hałas komunikacyjny są narażone przede wszystkim obiekty zlokalizowane w pierwszej linii zabudowy wzdłuż danej drogi.

Należy jednak podkreślić, że przez przedmiotowy teren nie przebiegają drogi krajowe czy nawet wojewódzkie, mogące być potencjalnym źródłem hałasu.

Promieniowanie niejonizujące

Promieniowaniem niejonizującym nazywamy takie promieniowanie, którego energia oddziałuje na każde ciało materialne (w tym także na ciało człowieka) nie powodując w nim procesu jonizacji. Związane jest ściśle ze zmianami pola elektromagnetycznego.

Promieniowanie niejonizujące uważa się obecnie za jedno z poważniejszych zanieczyszczeń środowiska. Promieniowanie powstaje przede wszystkim w wyniku działania sieci i urządzeń elektroenergetycznych, instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych oraz innych instalacji elektrycznych. Negatywny wpływ energii elektromagnetycznej przejawia się tak zwanym efektem termicznym, który, w przypadku silnych źródeł, może powodować zmiany biologiczne (np. zmianę właściwości koloidalnych w tkankach).

Źródła niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego oddziałujące na środowisko mogą mieć charakter liniowy lub punktowy. Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące występuje w zakresie częstotliwości od 1 Hz do 10^{16} Hz. Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają źródła liniowe na przykład linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym wynoszącym 110 kV

lub wyższym oraz źródła punktowe - urządzenia emitujące elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące w zakresie częstotliwości 0,1-300 000 MHz, do których należą:

- stacje transformatorowe o napięciu znamionowym powyżej 110 kV,
- urządzenia radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne.

Intensywny rozwój źródeł pól elektromagnetycznych powoduje zarówno ogólny wzrost poziomu tła promieniowania elektromagnetycznego w środowisku, jak też powiększanie się liczby i powierzchni obszarów o podwyższonym poziomie natężenia promieniowania.

Zagrożenie promieniowaniem niejonizującym może być stosunkowo łatwo wyeliminowane lub ograniczone poprzez zapewnienie odpowiedniej separacji przestrzennej człowieka od pól przekraczających określone wartości graniczne.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883) określa dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową odrębną wartość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego 50 Hz w wysokości 1kV/m.

Dla pozostałych terenów, na których przebywanie ludności jest dozwolone bez ograniczeń w/w rozporządzenie określa wysokość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz w wysokości 10 kV/m, natomiast składowej magnetycznej w wysokości 60 A/m.

Dla pól elektromagnetycznych w zakresie częstotliwości 300 MHz do 300 GHz (zakres częstotliwości sieci telefonii komórkowej) dopuszczalna wartość składowej elektrycznej wynosi 7 kV/m, natomiast gęstość mocy 0,1 W/m².

W odniesieniu do przedmiotowego terenu, źródłami promieniowania elektromagnetycznego są: linie przesyłowe energii elektrycznej, stacje elektroenergetyczne, stacje i nadajniki telefonii komórkowej, urządzenia diagnostyczne oraz niektóre urządzenia przemysłowe.

Stacje bazowe i nadajniki telefonii komórkowej będące źródłem promieniowania niejonizującego na przedmiotowym terenie zlokalizowane są przy:

- ul. Polnej 1c na metalowym kominie kotłowni;
- ul. Polnej 1c na maszcie własnym;
- ul. Chopina 1 – 2 na dachu bloku mieszkalnego;
- ul. Broniewskiego 12 – dach bloku mieszkalnego.

Zagrożenia środowiska wodno – gruntowego, wód powierzchniowych i podziemnych

Szczególnym zagrożeniem dla wód powierzchniowych jest ich regulacja. W ocenianym projekcie planu nakazuje się zachowanie naturalnego przebiegu Potoku Leszczyńskiego oraz ciek zlokalizowanego na terenie ogródków działkowych przy ulicy Sportowej.

W stosunku do wód powierzchniowych czy też środowiska gruntowo-wodnego na obszarach nieskanalizowanych problemem może być brak szczelności przydomowych szamb, a także bezprawne „zrzuty” ścieków do okolicznych cieków powierzchniowych.

Zagrożeniem dla środowiska gruntowo-wodnego, jak i dla siedlisk przyrodniczych są również zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, które przedostają się wraz z opadami atmosferycznymi do gleb i wód, powodując zmiany ich chemizmu.

5.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu miejscowego planu...

Poprzez brak realizacji ustaleń miejscowego planu... rozumie się sytuację pozostawienia obszaru w dotychczasowym stanie planistycznym. Stan ten jednak nie gwarantuje braku zmian związanych z rozwojem obszarów zabudowy, a niekiedy może sprzyjać ich nieuporządkowanemu (przypadkowemu) rozwojowi w oderwaniu od uwarunkowań środowiskowych.

Generalnie w przypadku braku realizacji ustaleń *planu...* zagrożenia i oddziaływania w stosunku do środowiska będą się utrzymywały, a lokalnie może dochodzić do ich pogłębienia.

Oddziaływania mogą być związane ze stopniowym rozwojem obszarów zabudowy zarówno mieszkaniowej, jak i usługowej czy produkcyjnej. Wraz z postępującą urbanizacją środowisko przyrodnicze na przedmiotowym terenie pozostaje pod ciągłą presją antropogeniczną. W przypadku braku realizacji planu możliwa będzie sytuacja w której na przedmiotowym obszarze zabudowa będzie rozwijana w sposób przypadkowy i nieukierunkowany, co może wiązać się między innymi z fragmentacją siedlisk, likwidacją roślinności, degradacją gruntu oraz zmianą warunków krajobrazowych. Przyrost nowych terenów zabudowanych, przyczyni się do pogorszenia warunków aerosanitarnych, topoklimatycznych i akustycznych.

W przypadku braku realizacji *planu...* zapewne utrzymana zostanie część obszarów rolnych.

Na otwartych terenach biologicznie czynnych w przypadku braku ich zagospodarowania postępować będzie spontaniczna sukcesja roślinności, w której końcowym stadium są zbiorowiska leśne. Część niezagospodarowanych obszarów zostanie w pierwszej kolejności zdominowana przez gatunki synantropijne.

6. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

6.1. Formy ochrony prawnej

6.1.1. Lasy ochronne

Lasy ochronne to obszary leśne podlegające ochronie ze względu na pełnione funkcje, określone w Ustawie o lasach [1.2.4].

W granicach planu nie występują obszary leśne o charakterze ochronnym.

6.1.2. Zasoby wodne

Zasoby wodne podlegają ochronie na mocy ustawy Prawo wodne [1.2.6]. Ustawa reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Ochronie podlegają między innymi wody podziemne i obszary ich zasilania. Ochrona ta polega na zmniejszaniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania oraz na utrzymaniu równowagi zasobów tych wód.

Analizowany obszar znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

Głównymi elementami powierzchniowej sieci hydrograficznej jest Potok Leszczyński. Uzupełnieniem są zbiorniki wodne.

Przeważająca część terenu odwadniana jest przez Dopływ z Leszczyn (Potok Leszczyński), będący lewobrzeżnym dopływem rzeki Bierawki oraz bezpośrednio przez Bierawkę. W części południowo – wschodniej niewielka część terenu odwadniana jest przez Dopływ z Podlesia, stanowiący także dopływ Bierawki, przepływającej w odległości około 2,5 km na wschód od przedmiotowego terenu. Dopływ spod Leszczyn (Potok Leszczyński) stanowi główny element sieci hydrograficznej w omawianym obszarze. Rozcina teren południkowo w jego centralnej części.

Zachodnia część przedmiotowego terenu odwadniana jest przez Potok z Kamienia, natomiast południowa przez Potok z Przegędzy. Cieki te stanowią prawobrzeżne dopływy rzeki Rudy, przepływającej o oddaleniu około 5,5 km od południowej granicy opracowania.

Przez południowo – zachodnią część terenu przebiegają topograficzne działy wodne II i III rzędu.

W przedstawionym do oceny projekcie planu wprowadzono ustalenia dotyczące ochrony wód powierzchniowych i wód podziemnych w związku z czym realizacja ustaleń planu nie przyczyni się do znaczącego pogorszenia się stanu wód podziemnych i powierzchniowych.

Zgodnie z informacjami prezentowanymi przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w granicach terenu nie występują obszary zagrożone wystąpieniem powodzi.

6.1.3. Ustalenia wynikające z warunków korzystania z wód regionu wodnego.

Teren objęty projektem planu znajduje się w zasięgu czterech jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) i dwóch jednolitych części wód podziemnych (JCWPd).

Jednolite części wód powierzchniowych (JCWP)

Omawiany teren leży w zasięgu czterech jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- „**Bierawka do Knurówki włącznie (bez Dopływu z Podlesia i Potoku Szczygłowickiego)**”, (kod: PLRW60006115838);
- „**Potok z Kamienia**” (kod: PLRW60006115636);
- „**Potok z Przegędzy**” (kod: PLRW60006115634);
- „**Dopływ z Podlesia**” (kod: PLRW60006115814).

Przeważająca część terenu należy do JCWP o nazwie „Bierawka do Knurówki włącznie (bez Dopływu z Podlesia i Potoku Szczygłowickiego)”. Zgodnie z informacjami zawartymi w Planie gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Odry wspomniana JCWP ma status silnie zmienionej części wód. Jej stan jest zły, a możliwość osiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożona. Wpływ działalności antropogenicznej (presja komunalna i przemysłowa) na stan JCWP oraz brak możliwości technicznej ograniczenia wpływu tych oddziaływań, generuje konieczność przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych.

Zachodnia część przedmiotowego terenu znajduje się w zasięgu JCWP o nazwie „Potok z Kamienia”. Zgodnie z informacjami zawartymi w planie gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Odry wspomniana JCWP ma status naturalnej części wód. Jej stan jest dobry, a możliwość osiągnięcia celów środowiskowych jest niezagrożone.

Południowy fragment przedmiotowego terenu należy do JCWP o nazwie „Potok z Przegędzy”. Wspomniana JCWP ma status naturalnej części wód, jej stan określa się jako dobry, a możliwość osiągnięcia celów środowiskowych jest niezagrożone.

JCWP o nazwie „Dopływ z Podlesia” obejmuje niewielki obszar w południowo – wschodniej części przedmiotowego terenu. W planie gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Odry omawiana JCWP ma status naturalnej części wód. Jej stan jest zły, a możliwość osiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożone. Wpływ działalności antropogenicznej (presja komunalna i przemysłowa) na stan JCWP oraz brak możliwości technicznej ograniczenia wpływu tych oddziaływań, generuje konieczność przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych.

Jednolite części Wód Podziemnych (JCWPd)

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest w zasięgu dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 143 i 144.

Przeważająca, wschodnia część terenu znajduje się w zasięgu JCWPd nr 143 (PLGW6000143). Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry stan ilościowy wód określa się jako zły, natomiast stan chemiczny jako dobry. Osiągnięcie celu środowiskowego jest zagrożone ze względu na brak możliwości ograniczenia niekorzystnego wpływu na jej stan.

JCWPD nr 144 o kodzie europejskim PLGW6000144 obejmuje niewielką południowo-zachodnią część przedmiotowego terenu. Stan ilościowy i chemiczny omawianej JCWPD określony jest jako dobry, a osiągnięcie celu środowiskowego jest niezagrożone.

Oceniany projekt planu wprowadza zapisy mające na celu ochronę wód powierzchniowych. W związku z tym realizacja planu przy zachowaniu wprowadzanych w nim ustaleń oraz obowiązujących przepisów prawa w zakresie ochrony wód nie powinna stwarzać dodatkowego zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych jednolitych części wód powierzchniowych.

W stosunku do Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) należy stwierdzić, że ciekł istotne z punktu widzenia ochrony JCWP w granicach planu zostały wskazane do zachowania w swym naturalnym przebiegu i znajdują się poza planowanymi obszarami zabudowy.

Na przedmiotowym terenie znajduje się zlikwidowana kopalnia „Dębieńsko”, która mimo braku swej działalności musi być odwadniana, może wpływać znacząco na stan ilościowy Jednolitych Części Wód Podziemnych.

6.1.4. Złoża kopalin

Udokumentowane złoża kopalin podlegają ochronie na mocy ustawy Prawo Geologiczne i Górnicze [1.2.7].

Na przedmiotowym terenie występują złoża węgla kamiennego: Dębieńsko, Dębieńsko 1 i Paruszowiec oraz złoża soli kamiennej „Rybnik-Żory-Orzesze”.

Z wyjątkiem fragmentu, zlokalizowanego w zachodniej części, teren ujęty w projekcie planu znajduje się w obrębie Terenu i Obszaru Górniczego „Dębieńsko 1”.

Powyższe złoża, jak i Teren i Obszar Górniczy „Dębieńsko 1” zostały uwzględnione w ocenianym projekcie planu.

6.1.5. Klimat akustyczny

Klimat akustyczny podlega ochronie na mocy Rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu [1.2.8].

W ramach ustaleń projektu *planu* przewiduje się wprowadzenie jednostek urbanistycznych, które zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem będą podlegały ochronie akustycznej. Dla każdej z jednostek w analizowanym projekcie nie ustalono dopuszczalnych poziomów hałasu, jednakże zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu będą one obowiązywały, a dopuszczalne wartości zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 5 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity: Dz. U. 2014 Nr 0 poz.112)).

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{DWN}^* przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N^{**} przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN}^* przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N^{**} przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej • Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży 	55	50	50	40
2	<ul style="list-style-type: none"> • Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego • Tereny zabudowy zagrodowej • Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe • Tereny mieszkaniowo-usługowe 	60	50	55	45

Ponadto oceniany projekt planu ustala na terenach **MN, MNU, UMW, UMN** zakaz lokalizacji usług stwarzających uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości związanych z emisją zanieczyszczeń powietrza, hałasu, wibracji, pola elektromagnetycznego, przekraczających wartości dopuszczalne określone w przepisach wykonawczych do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

6.1.6. Grunty rolne i leśne

Grunty rolne i leśne podlegają ochronie z mocy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych [1.2.5].

Gruntami rolnymi, w rozumieniu ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, są grunty:

- określone w ewidencji gruntów jako użytki rolne;
- pod stawami rybnymi i innymi zbiornikami wodnymi, służącymi wyłącznie dla potrzeb rolnictwa;
- pod wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych budynkami mieszkalnymi oraz innymi budynkami i urządzeniami służącymi wyłącznie produkcji rolniczej oraz przetwórstwu rolno-spożywczemu;
- pod budynkami i urządzeniami służącymi bezpośrednio do produkcji rolniczej uznanej za dział specjalny, stosownie do przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych;
- parków wiejskich oraz pod zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi, w tym również pod pasami przeciwwietrznymi i urządzeniami przeciwerozyjnymi;
- rodzinnych ogrodów działkowych i ogrodów botanicznych;
- pod urządzeniami: melioracji wodnych, przeciwpowodziowych i przeciwpożarowych, zaopatrzenia rolnictwa w wodę, kanalizacji oraz utylizacji ścieków i odpadów dla potrzeb rolnictwa i mieszkańców wsi;
- zrekultywowane dla potrzeb rolnictwa;
- torfowisk i oczek wodnych;
- pod drogami dojazdowymi do gruntów rolnych.

Gruntami leśnymi w rozumieniu ustawy o ochronie gatunków rolnych i leśnych oraz w rozumieniu ustawy o lasach są grunty:

- zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha, pokryte roślinnością leśną (uprawami leśnymi) – drzewami i krzewami oraz runem leśnym – lub przejściowo jej pozbawione:
 - przeznaczone do produkcji leśnej lub
 - stanowiące rezerwat przyrody lub wchodzące w skład parku narodowego albo
 - wpisane do rejestru zabytków;
- związane z gospodarką leśną, zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, urządzenia melioracji wodnych, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, tereny pod liniami energetycznymi, szkółki leśne, miejsca składowania drewna, a także wykorzystywane na parkingi leśne i urządzenia turystyczne.
- zrekultywowane dla potrzeb gospodarki leśnej;

W ocenianym projekcie planu część gruntów rolnych analizowanego terenu została wskazana pod zabudowę.

Większe kompleksy zadrzewień o charakterze leśnym w przedmiotowym planie zostały przewidziane do zachowania.

6.1.7. Walory krajobrazowe

Walory krajobrazowe podlegają ochronie na mocy ustawy o ochronie przyrody [1.2.3].

Walory krajobrazowe, rozumiane jako wartości ekologiczne, estetyczne i kulturowe terenu oraz związanych z nim elementów przyrodniczych, ukształtowane przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka, podlegają ochronie bez względu na to, czy są objęte szczególnymi formami ochrony.

Przedmiotowy teren charakteryzuje się krajobrazem typowym na gmin wiejskich, z przewagą zabudowań mieszkaniowo-usługowych i użytków rolnych.

Przedstawiony do oceny projekt planu przewiduje przede wszystkim poszerzenie (rozwój) zabudowy mieszkaniowej, co wiąże się z przekształceniem krajobrazu zgodnie z zaznaczającą się tendencją.

W ocenianym planie wprowadzono ponadto ustalenia służące ochronie dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Na terenie objętym opracowaniem znajduje się **Park podworski wraz z pałacem z końca XIX w.**, wpisany do wojewódzkiego rejestru zabytków województwa śląskiego pod nr A/1280/81 z dnia 17 XII 1981 r. W odniesieniu do Parku wraz z pałacem nakazuje się postępowanie zgodne z obowiązującymi przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Na przedmiotowym terenie, na obszarze objętym analizowanym planem, występują inne obiekty zabytkowe, do których należą:

1) **budynki:**

- a) **budynek mieszkalny - ul. Musiała 5**, oznaczony na rysunku planu numerem **(1a)**,
- b) **kaplica pogrzebowa – ul. Pojdy 104**, oznaczony na rysunku planu numerem **(1b)**,
- c) **kościół - ul. Pojdy 104**, oznaczony na rysunku planu numerem **(1c)**,
- d) **budynek mieszkalny – ul. Pojdy 28**, oznaczony na rysunku planu numerem **(1d)**,
- e) **budynek mieszkalny - ul. Pojdy 37**, oznaczony na rysunku planu numerem **(1e)**,
- f) **budynek mieszkalny - ul. Pojdy 51**, oznaczony na rysunku planu numerem **(1f)**,
- g) **budynek mieszkalny - ul. Pojdy 71**, oznaczony na rysunku planu numerem **(1g)**,
- h) **budynek szkoły - ul. Pojdy 77c**, oznaczony na rysunku planu numerem **(1h)**,
- i) **budynek mieszkalny – ul. Pojdy 80**, oznaczony na rysunku planu numerem **(1i)**,
- j) **budynek mieszkalny– ul. Pojdy 82**, oznaczony na rysunku planu numerem **(1j)**,
- k) **budynek usługowy – ul. Pojdy 96**, oznaczony na rysunku planu numerem **(1k)**,
- l) **budynek mieszkalny– ul. Pojdy 96**, oznaczony na rysunku planu numerem **(1l)**,
- m) **budynek mieszkalny – ul. Powstańców 4**, oznaczony na rysunku planu numerem **(1m)**,
- n) **budynek dworca kolejowego**, oznaczony na rysunku planu numerem **(1n)**;

2) **założenia cmentarne:**

- a) **stary cmentarz – ul. Pojdy**, oznaczony na rysunku planu numerem **(2a)**,
- b) **cmentarz – ul. Pojdy**, oznaczony na rysunku planu numerem **(2b)**;

3) **obiekty małej architektury:**

- a) **kapliczka – skrzyżowanie ul. Pojdy i ul. Czereśniowej**, oznaczona na rysunku planu numerem **(3a)**,
- b) **drewniany krzyż przydrożny**, przy skrzyżowaniu z ulicami: Mikołowską, Zwycięstwa, Leszczyńską, oznaczony na rysunku planu numerem **(3b)**,

- c) **drewniany krzyż przydrożny - ul. Pojdy 3**, oznaczony na rysunku planu numerem **(3c)**,
- d) **drewniany krzyż przydrożny - ul. Pojdy 89**, oznaczony na rysunku planu numerem **(3d)**,
- e) **Krzyż kamienny przy ul. Żorskiej**, oznaczony na rysunku planu numerem **(3e)**.

W stosunku **budynków** w planie ustala się następujące zasady ochrony:

nakaz:

- a) ochrony budynków z zachowaniem ich cech stylowych obejmujących:
 - bryłę obiektu,
 - spadki dachu,
 - pokrycie dachu,
 - detale architektoniczne,
 - historyczną stolarkę okienną z możliwością jej wymiany na nową o tym samym kształcie i układzie podziałów okiennych,
 - wystrój architektoniczny elewacji w tym kształt i rozmieszczenie otworów okiennych;
- b) stosowania przy remontach materiałów tradycyjnych, w szczególności: cegła, kamień, drewno, dachówka ceramiczna;

zakaz:

- a) termomodernizacji prowadzącej do zniszczenia i zatarcia detali,
- b) nadbudowy budynków,
- c) lokalizowania reklam wielkoformatowych,
- d) malowania farbami kryjącymi kamiennych detali, cokołów,
- e) stosowania jako materiałów elewacyjnych wszelkiego rodzaju listew plastikowych, blach, okładzin z płytek gresowych;

dopuszczenie:

- a) zadaszenia wejść, doświetlanie poddaszy oknami połaciowymi,
- b) rozbudowy wyłącznie w głąb działki przy zachowaniu cech stylowych,
- c) zmiany sposobu użytkowania i przystosowanie do nowych funkcji z zastrzeżeniem ustaleń pkt 1,
- d) wyburzenia i wymiany kubatury w przypadkach uzasadnionych bardzo złym stanem technicznym budynku lub klęską żywiołową.

Dla cmentarzy ustala się następujące zasady ochrony:

- 1) zachowanie małej architektury oraz układu kwater i alejek;
- 2) uzupełnianie zieleni rodzimymi gatunkami drzew lub krzewów.

Dla obiektów małej architektury ustala się nakaz zachowania kompozycji, formy, materiału i cech stylowych obiektu, zachowania i ochrony obiektów. Dopuszcza się także przeniesienie lub przesunięcie obiektów w przypadku kolizji z planowaną inwestycją.

Ponadto projekt nakazuje zachowanie obowiązujących przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami dla stanowisk archeologicznych wskazanych na rysunku planu:

- 3) AZP 101-44/2;
- 4) AZP 101-44/3;
- 5) AZP 101-44/4;
- 6) AZP 101-44/5;
- 7) AZP 101-44/6;
- 8) AZP 101-44/8;
- 9) AZP 101-44/9.

6.1.8. Flora i fauna

Flora i fauna podlega ochronie na mocy Ustawy Prawo ochrony środowiska [1.2.2] oraz Ustawy o ochronie przyrody [1.2.3].

Zgodnie z Prawem Ochrony Środowiska ochrona zwierząt oraz roślin polega na:

- 1) zachowaniu cennych ekosystemów, różnorodności biologicznej i utrzymaniu równowagi przyrodniczej,
- 2) tworzeniu warunków prawidłowego rozwoju i optymalnego spełniania przez zwierzęta i roślinność funkcji biologicznej w środowisku,
- 3) zapobieganiu lub ograniczaniu negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogłyby niekorzystnie wpływać na zasoby oraz stan zwierząt oraz roślin,
- 4) zapobieganiu zagrożeniom naturalnych kompleksów i tworów przyrody.

W myśl Ustawy o Ochronie Przyrody ochrona gatunkowa obejmuje okazy gatunków oraz siedliska i ostoje roślin, zwierząt i grzybów. Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

W stosunku do rodzimych dziko występujących roślin objętych ochroną gatunkową (ściśłą lub częściową) obowiązują m.in. zakazy:

- 1) umyślnego niszczenia;
- 2) umyślnego zrywania lub uszkodzenia;
- 3) niszczenia ich siedlisk lub ostoi;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, stosowania środków chemicznych, niszczenia ściółki leśnej lub niszczenia gleby w ostojach;
- 5) hodowli;
- 6) pozyskiwania lub zbioru;
- 7) przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków;
- 8) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu okazów gatunków;

- 9) wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków;
- 10) umyślnego przemieszczania w środowisku przyrodniczym;
- 11) umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.

W stosunku do zwierząt należących do gatunków dziko występujących objętych ochroną ścisłą lub częściową wprowadza się m.in. następujące zakazy:

- 1) umyślnego zabijania;
- 2) umyślnego okaleczania lub chwytania;
- 3) umyślnego niszczenia ich jaj, postaci młodocianych lub form rozwojowych;
- 4) transportu;
- 5) chowu lub hodowli; ©Kancelaria Sejmu s. 67/150 2016-05-16
- 6) zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania, posiadania lub preparowania okazów gatunków;
- 7) niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania;
- 8) niszczenia, usuwania lub uszkodzania gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień;
- 9) umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień;
- 10) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu w celu sprzedaży okazów gatunków;
- 11) wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków;
- 12) umyślnego płoszenia lub niepokojenia;
- 13) umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących;
- 14) fotografowania, filmowania lub obserwacji, mogących powodować ich płoszenie lub niepokojenie;
- 15) umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca;
- 16) umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.

Ochronie, polegającej na zapobieganiu niszczeniu i dewastacji, podlegają także **tereny zieleni urządzonej, drzewa i krzewy oraz ich zbiorowiska niebędące lasem**. W Ustawie o Ochronie Przyrody nakazano zwrócić szczególną uwagę na prace ziemne oraz inne prace wykonywane ręcznie, związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa, a także w obrębie korzeni lub pędów krzewu. Prace te mogą być wykonywane w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom.

Prace w obrębie korony drzewa nie mogą prowadzić do usunięcia gałęzi w wymiarze przekraczającym 30% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, chyba że mają na celu:

- 1) usunięcie gałęzi obumarłych lub nadłamanych;
- 2) utrzymywanie uformowanego kształtu korony drzewa;
- 3) wykonanie specjalistycznego zabiegu w celu przywróceniu statyki drzewa.

W okresie zimowym na ulicach, placach oraz drogach publicznych środki chemiczne mogą być stosowane tylko w sposób nie szkodzący terenom zieleni oraz zadrzewieniom.

Na terenie objętym projektem planu występują 3 pomniki przyrody, w tym dwa drzewa pomnikowe (*Quercus robur* i *Platanus acerifolia*) oraz jeden pomnik przyrody nieożywionej (w postaci głazu narzutowego.)

W przedstawionym projekcie planu przewiduje się znaczne poszerzenie terenów zabudowy kosztem głównie użytków rolnych, a mniejszym kosztem terenów zieleni wzdłuż cieków powierzchniowych.

Należy jednak zauważyć, iż znaczna część siedlisk sprzyjających występowaniu chronionych gatunków zwierząt, głównie płazów i gadów, w projekcie planu została wskazana do zachowania, w związku z czym realizacja projektu planu nie wykluczy możliwości ich występowania.

6.1.9. Obszary chronione i korytarze ekologiczne

Teren objęty niniejszym projektem znajduje się zgodnie z Rejestrem Form Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego (udostępnionym przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Katowicach) w zasięgu Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich.

Na obszarze terenu ujętego w projekcie planu mogą potencjalnie występować gatunki zwierząt objętych ochroną prawną. Największą koncentrację gatunków chronionych (zwłaszcza z takich grup jak: płazy i gady) przewiduje się w dolinach cieków na obszarach podmokłych, które w projekcie planu zostały wskazane do zachowania.

Do najbardziej wyróżniających się obszarów zaliczają się obszary zadrzewień położonych w południowo – zachodniej części terenu, które pełnią istotne funkcje w utrzymaniu różnorodności biologicznej oraz migracji gatunków. Stanowią one również część regionalnej i krajowej sieci ekologicznej (systemu korytarzy ekologicznych).

Zgodnie z materiałami archiwalnymi [1.2.31] lasy te wraz towarzyszącymi im użytkami zielonymi należą do korytarza migracji ssaków kopytnych oraz dużych ssaków drapieżnych na terenie województwa śląskiego o symbolu „LPK-LR”, łączącego Lasy Pszczyńsko – Kobiórskie z Lasami Rudzkimi. Wspomniany korytarz stanowi również ogniwo krajowego Korytarza Południowego [1.2.18], który rozciąga się od Bieszczadów poprzez Góry Słonne, Pogórze Przemyskie, Pogórze Dynowskie, parki krajobrazowe: „Czarnorzecko-Strzyżowski”, „Pasma Brzanki”, „Ciężkowicko-Rożnowski” i „Wiśnicko-Lipnicki”, następnie przechodzi przez Beskid Wyspowy, Gorce, Beskid Makowski, Beskid Żywiecki, Beskid Śląski, Pogórze Śląskie, lasy w pobliżu zbiornika Goczałkowickiego, Lasy Pszczyńsko-Kobiórskie, aż do Lasów Rudzkich.

W projekcie *planu* wyżej wymienione korytarze ekologiczne nie zostały uwzględnione. Warto również podkreślić, iż w projekcie *planu* nie wprowadza się ustaleń uniemożliwiających swobodną migrację gatunków.

6.1.10. Obszary cenne przyrodniczo, a nie objęte ochroną

Do obszarów najbardziej wyróżniających się pod względem bioróżnorodności w granicach opracowania należą przede wszystkim obszary zadrzewień, a ponadto tereny siedlisk podmokłych i wodnych.

Obszary o tym charakterze zostaną zgodnie z ustaleniami *planu* utrzymane. Jedyne lokalne przewiduje się realizację terenów zabudowy w obrębie obecnych użytków rolnych, co jednak w końcowym rozrachunku nie będzie rzutowało na zachowanie miejsc najbardziej wartościowych pod względem przyrodniczym w granicach przedmiotowego terenu.

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i krajowym oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu planu.

Podstawowe cele ochrony środowiska zostały uwzględnione w następujących dokumentach krajowych:

1. Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju (ogłoszona w Monitorze Polskim Nr 26, poz. 432),
2. „Zaktualizowana koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju” z 2005 r.
3. Polska 2025 - Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju (Rządowe Centrum Studiów Strategicznych, 2000 r),
4. Dokument Rządowy Polityka ekologiczna państwa na lata 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016 (Warszawa, 2008 r.),
5. Dokument Rządowy II Polityka ekologiczna państwa (2000 r.)

oraz międzynarodowych, ratyfikowanych przez stronę Polską, których ustalenia w znaczącej części zawarte są w w/w dokumentach oraz przepisach prawnych.

Główne cele zawarte w tych dokumentach to:

Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

- przyjęcie nadrzędnej zasady zrównoważonego rozwoju,
- eksponowanie wartości krajobrazowych i ich harmonizowanie z zagospodarowaniem,
- ochrona zasobów wodnych poprzez prowadzenie wodochronnej gospodarki w zlewniach, polegającej m.in. na wprowadzeniu szczególnych zasad ochrony środowiska w obszarach alimentacji wód podziemnych, zachowanie nieuregulowanych rzek, których funkcje przyrodnicze nie uległy dewastacji,
- ochrona dolin rzecznych reprezentujących bogactwo przyrody oraz spełniających funkcje korytarzy ekologicznych, oczek wodnych i terenów wodno-błotnych,
- tworzenie warunków dla ochrony i rozwoju terenów zielonych wewnątrz i wokół miast oraz zagospodarowanych terenów rekreacyjnych,
- zahamowanie procesów degradacji oraz przywrócenie wartości środowiska przyrodniczego na obszarach o szczególnym jego zniszczeniu lub zubożeniu przez urbanizację, melioracje osuszające oraz regulacje rzek,

- określenie obszarów wymagających ograniczenia działalności inwestycyjnej i gospodarczej,
 - określenie złóż surowców mineralnych, których eksploatacja nie może być uruchomiona, jeżeli może naruszać inne zasoby przyrody, istotne części lub całość systemu ekologicznego,
 - uwzględnienie ekologicznych podstaw polityki przestrzennej w stosunku do transportu poprzez wskazanie obszarów do preferencji prośrodowiskowego transportu i nasycenie odpowiednim transportem obszarów o szczególnych walorach społecznych, realizacje na przebiegu korytarzy ekologicznych przepustów drogowych umożliwiającymi migrację fauny, odpowiednie trasowanie autostrad z ominięciem obszarów o cennych walorach przyrodniczych,
 - stopniowe rozszerzanie i utrwalanie dobrej kondycji ekologicznej obszarów o walorach przyrodniczych objętych ochroną prawną,
 - powszechne i wzajemnie uzależnione uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz programach przedsięwzięć publicznych o znaczeniu ponadlokalnym,
 - promowanie ekologicznych kierunków i form w wybranych dziedzinach i obszarach (ekoturystyka, ekoroślnictwo, ekosadownictwo),
 - zlikwidowanie zagrożenia ekologicznego w obszarach o przekroczonych normach zanieczyszczeń,
 - ochrona różnorodności biologicznej obszarów niezdegradowanych, które stanowią główny potencjał przyrodniczy kraju
 - ustanowienie obowiązkowej komasacji gruntów realizowanej w oparciu o pomoc państwa, podporządkowanej działalności przeciwoerozyjnej na najlepszych glebach oraz najbardziej podatnych na erozję wodną lub podjęcie innych skutecznych środków gwarantujących odpowiednie ich zabezpieczenie przed erozją,
 - zahamowanie rozpraszania zabudowy, zwłaszcza na tereny o wysokich walorach krajobrazowych,
 - ochrona jako „dziedzictwa ludzkości” zanikających krajobrazów (mozaiki ekosystemów leśnych, łąkowych, polnych oraz związanych z osadnictwem),
 - priorytetowe traktowanie tworzenia korytarzy ekologicznych w trakcie realizacji programów zwiększania lesistości,
 - ochrona i wykorzystanie rodzimej różnorodności biologicznej w programach rekultywacji obszarów zdegradowanych działalnością gospodarczą.

Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju:

Głównym jej celem jest stworzenie warunków dla stymulowania rozwoju, sprzyjających sukcesywnemu eliminowaniu procesów i działań gospodarczych szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, promowaniu sposobów gospodarowania przyjaznych dla środowiska oraz przywracaniu równowagi na obszarach dewastacji i degradacji przyrodniczej. Głównym założeniem rozwojowym strategii jest

utrzymanie wzrostu gospodarczego w powiązaniu ze zdecydowanym wzrostem efektywności wykorzystania surowców, paliw oraz zasobów przyrody a także zapewnieniem bezpieczeństwa ekologicznego kraju. Ponadto strategia zaleca:

- uwzględniać w planach zagospodarowania przestrzennego elementów ochrony środowiska, ochrony różnorodności biologicznej i pomników natury,
- pomoc państwa dla działalności proekologicznej, rekultywacji terenów i zasobów skażonych, dla czynnej ochrony środowiska i różnorodności biologicznej,
- przestrzeganie prawa ekologicznego krajowego i międzynarodowego przez wszystkie podmioty,
- zapewnienie równego dostępu do środowiska i jego zasobów,
- zapewnienie konkurencyjności wykorzystania zasobów odnawialnych i recyklingu surowców,
- zapewnienie swobodnego transferu technologicznego i inwestycji proekologicznych,
- uwzględnienie zagadnień środowiskowych w opracowywanych politykach i programach sektorowych szczebla krajowego i regionalnego.

Polityka ekologiczna państwa

Jest podstawą do podejmowania działań na szczeblu lokalnym. Jej główne cele to: m. in.:

- zapobieganie powstawaniu odpadów, odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystywanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów,
- likwidację zanieczyszczeń u źródła, ograniczenie emisji pyłowej, gazowej i gazów cieplarnianych do wielkości wynikających z przepisów i zobowiązań międzynarodowych oraz wprowadzanie norm emisyjnych i produktowych w gospodarce,
- racjonalizację i modernizację gospodarki energetycznej,
- zmniejszenie uciążliwości transportu, w szczególności drogowego na terenach zamieszkania.

Wymienione powyżej cele znalazły generalnie odzwierciedlenie w ocenianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

8. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w odniesieniu do *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (tzw. SPA2020) stanowi element szerszego projektu badawczego o nazwie KLIMADA, którego prowadzenie zakłada się do roku 2070.

We wskazanym dokumencie uwzględniono i przeanalizowano obecne i oczekiwane zmiany klimatu, w tym scenariusze zmian klimatu dla Polski do roku 2030, które wykazały, że w tym okresie największe zagrożenie dla gospodarki i społeczeństwa będą stanowiły ekstremalne zjawiska pogodowe (nawalne deszcze, powodzie, podtopienia, osunięcia ziemi, fale upałów, susze, huragany, osuwiska itp.), będące pochodnymi zmian klimatycznych. Zjawiska te będą występować z coraz większą częstotliwością i natężeniem oraz będą dotyczyć coraz większych obszarów kraju.

Wśród najbardziej wrażliwych sektorów i obszarów dla których określono cele i kierunki działań adaptacyjnych znalazły się: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna i obszary prawnie chronione, zdrowie, energetyka, budownictwo, transport, obszary górskie, strefy wybrzeża, gospodarka przestrzenna i obszary zurbanizowane.

Głównym celem SPA 2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Cele szczegółowe oraz powiązane z nimi kierunki działań zostały określone następująco:

Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska

Kierunki działań:

- 1.1 - dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu
- 1.2 - adaptacja strefy przybrzeżnej do zmian klimatu
- 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu
- 1.4 – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu
- 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie
- 1.6 – zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu

Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich

Kierunki działań:

- 2.1 - stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami
- 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu

Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu

Kierunki działań:

- 3.1 - wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu
- 3.2 – zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu

Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu

Kierunki działań:

4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie)

4.2 – miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu

Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

5.1 - promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

5.2 – budowa systemu wsparcia polskich innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu

6.2 - ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych

W świetle powyższych wskazań, mając na uwadze charakter oraz zakres (szczegółowość) ocenianego dokumentu planistycznego, a także charakter (uwarunkowania środowiskowe) i sposób zagospodarowania przedmiotowego terenu należy stwierdzić, że miejscowy plan jest związany przede wszystkim z sektorami jakimi są: gospodarka przestrzenna i obszary zurbanizowane, a w mniejszym stopniu również z sektorami obejmującymi budownictwo i infrastrukturę i inne.

W granicach planu nie występują tereny osuwisk oraz tereny szczególnego zagrożenia powodzią.

Ogólnie rzecz ujmując ustalenia miejscowego planu wpisują się przede wszystkim w realizację następujących kierunków działań określonych w SPA 2020: 1.3, 1.4 w zakresie celu nr 1.

Do ustaleń planu realizujących założenia powyższych celów i kierunków należą między innymi:

- zaopatrzenie obiektów w ciepło przy użyciu systemów grzewczych opartych o zdalaczną sieć ciepłowniczą (kierunek 1.3),

- dopuszczenie indywidualnych lub grupowych systemów grzewczych oraz systemów z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 110 kW, za wyjątkiem energii wiatru i biogazu (kierunek 1.3),

- wprowadzenie dla terenów zabudowy minimalnego procenta terenów biologicznie czynnych wynoszącego 10% (kierunek 1.4),

Wskazane powyżej zapisy sprzyjają również innym kierunkom działań służącym adaptacji do zmian klimatu. Ponadto omawianym celom i kierunkom sprzyjają także wybrane ustalenia planu przedstawione w rozdziale 13.

9. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym bezpośrednie, wtórne i skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.

Teren objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego występuje na terenie Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich.

Najbliżej zlokalizowanym obszarem sieci Natura 2000 oddalonym od przedmiotowego terenu o ponad 15 km w kierunku południowo – wschodnim jest Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Górnej Wisły (PLB240001), obejmujący tereny znajdujące się w rejonie Zbiornika Goczałkowickiego. Najbliżej usytuowaną ostoją siedliskową jest obszar Natura 2000 Zbiornik Goczałkowicki - Ujście Wisły i Bajerki (PLH240039), obejmujący południowo-zachodnie rejon Zbiornika Goczałkowickiego i oddalony od granic przedmiotowego terenu o około 15,5 km w kierunku południowo - wschodnim.

Z uwagi na położenie przedmiotowego terenu w obrębie Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” i jego aktualne zagospodarowanie należy przyjąć, iż istnieją oddziaływania i powiązania tego terenu z chronionymi obszarami usytuowanymi w jego otoczeniu.

Z uwagi na odległości jakie dzielą omawiany teren od najbliższych obszarów sieci Natura 2000 należy stwierdzić, iż brak jest jakiegokolwiek oddziaływania i powiązań tego terenu z chronionymi obszarami Natura 2000, usytuowanymi w jego otoczeniu.

Na terenie objętym opracowaniem, w projekcie planu ustala się zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wyjątek stanowią:

- a) wydobywanie kopalin ze złóż metodą podziemną,
- b) infrastruktura techniczna i drogowa,
- c) budowle przeciwpowodziowe,
- d) zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą,
- e) zabudowa usługowa, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry,
- f) obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą,
- g) garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, w tym wielopoziomowe wraz z towarzyszącą im infrastrukturą

W projekcie planu dla przedmiotowego terenu zakazuje się również:

- lokalizowania zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności ryzyko wystąpienia poważnych awarii przemysłowej,
- zagospodarowania terenów na cele związane z składowaniem odpadów,

Realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przeprowadzana jest na zasadach określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Szczegółowa ocena wpływu na środowisko dla wszystkich potencjalnych inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko wykracza poza zakres niniejszej prognozy.

9.1. Oddziaływania rozwiązań planu na środowisko: bezpośrednie i pośrednie, średnio i długo terminowe, stałe i chwilowe, wtórne i skumulowane

Oceniany projekt *planu* wprowadza w większości takie przeznaczenia terenu, które nawiązują w większości do istniejących już form zagospodarowania. Miejscami przewiduje się poszerzenie istniejących lub wprowadzenie nowych terenów zabudowy (m.in. mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej) kosztem obszarów biologicznie czynnych.

Każda zmiana zainwestowania terenu związana jest z mniejszym bądź większym oddziaływaniem na środowisko, a stopień oddziaływania będzie uzależniony od intensywności i charakteru zainwestowania.

Aktualnie na obszarach już zainwestowanych oraz w ich sąsiedztwie występuje stałe oddziaływanie na środowisko związane między innymi z emisją zanieczyszczeń atmosferycznych (ze źródeł komunikacyjnych i tzw. „niską emisją”), emisją hałasu do otoczenia, powstawaniem odpadów i ścieków oraz dokonaniem, nieodwracalnym przekształceniem powierzchni terenu. Na terenach już zagospodarowanych realizacja ustaleń *planu* będzie więc związana głównie z utrzymaniem bądź pogłębieniem się oddziaływań już tu występujących.

W przypadku realizacji nowej zabudowy czy też elementów infrastruktury drogowej oddziaływanie krótkotrwałe na etapie budowy polegać będzie między innymi na emisji hałasu oraz zanieczyszczeń do powietrza, których źródłem będą maszyny i urządzenia budowlane. Oddziaływania te będą miały charakter krótkotrwały, ograniczony do czasu realizacji poszczególnych inwestycji.

Oddziaływanie trwałe będzie polegało przede wszystkim na przekształceniu powierzchni ziemi spowodowanym na przykład pracami niwelacyjnymi oraz zajęciem terenu przez obiekty kubaturowe czy powierzchnie uszczelnione. Wprowadzanie pozaprzrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni biologicznie czynnych i usunięciem porastającej je roślinności. Realizacja ustaleń *planu* będzie lokalnie związana z koniecznością wycinki zieleni wysokiej (drzew i krzewów) czy zmniejszeniem powierzchni użytkowanej rolniczo. Wraz zajęciem terenów biologicznie czynnych trwale przekształcone zostaną siedliska faunistyczne (ograniczona zostanie ich powierzchnia), a potencjalnie zamieszkująca je fauna kręgowców zostanie z nich wyparta.

Dogęszczanie istniejącej zabudowy oraz realizacja nowych obszarów zabudowy kosztem powierzchni biologicznie czynnych przyczyni się do zmian lokalnych uwarunkowań topoklimatycznych, zwłaszcza pod względem termicznym i wilgotnościowym. Wzrost terenów zabudowy przyczyni się również do wzrostu emisji zanieczyszczeń atmosferycznych do powietrza (nasilenie tzw. „niskiej emisji”).

Istniejące obecnie w graniach opracowania ciągu komunikacyjne, ujęte w projekcie planu, oddziałują na tereny przyległe, w tym także na obszary zabudowy mieszkaniowej. Zwiększenia zabudowy o charakterze komunikacyjnym spowoduje wzrost długotrwałego oddziaływania akustycznego. W analizowanym projekcie przewidziano realizację zabudowy wzdłuż istniejących już ciągów komunikacyjnych, drogowych i kolejowych. Obszary te będą potencjalnie narażone na ponadnormatywne oddziaływanie hałasu. Emisja hałasu będzie uzależniona od natężenia ruchu oraz zastosowanych zabezpieczeń.

Opisane wyżej oddziaływania związane z realizacją *planu* będą się w mniejszym lub większym stopniu kumulować w środowisku. Nakładanie się wpływów pochodzących z poszczególnych terenów spowoduje wzrost tego oddziaływania. Kumulacji podlegać będzie przede wszystkim hałas, a także emitowane zanieczyszczenia atmosferyczne. Kumulacja ta może mieć miejsce w granicach jednostek stanowiących

źródło oddziaływań bądź na terenach przyległych. O efekcie kumulacji w skali lokalnej można mówić również w przypadku zajmowania powierzchni biologicznie czynnych.

Opisane wpływy zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji będą ograniczane zapisami planu, a także przepisami zawartymi w obowiązującym ustawodawstwie, dotyczącymi między innymi dopuszczalnych poziomów hałasu i sposobu ograniczenia jego wpływu, a także gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej.

Generalnie można stwierdzić, iż realizacja miejscowego planu przy zachowaniu ograniczeń wpływu na środowisko, wynikających z jego ustaleń oraz przepisów odrębnych nie spowoduje poważnych zagrożeń dla środowiska.

Tabela 6 Charakterystyka typów oddziaływań

Typ oddziaływań	Etap budowy	Etap eksploatacji
bezpośrednie	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi przy tworzeniu nowych obiektów kubaturowych; - pylenie z powierzchni odkrytych miejsc składowych materiałów sypkich i obiektów w budowie - zanieczyszczenie powietrza spalinami pochodzącymi z maszyn pracujących na budowach - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i wycinka zieleni wysokiej (drzew i krzewów) czy zmniejszenie powierzchni użytkowanej rolniczo 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych z powierzchni szczelnych - wzrost ilości wytwarzanych odpadów - wzrost emisji hałasu bytowego - przekształcenie powierzchni ziemi w ramach prowadzenia niwelacji pod nowe obiekty budowlane i towarzyszące im zagospodarowanie - wzrost udziału powierzchni zadrzewionych na skutek dolesienia
pośrednie	-- nie występują brak znaczących oddziaływań	- generowanie ruchu pojazdów na terenach nowo zainwestowanych
wtórne	- nie występują brak znaczących oddziaływań	- dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie utworzonej zabudowy;
skumulowane	- krótkotrwała kumulacja hałasu pochodzącego z prac budowlanych oraz hałasu komunikacyjnego	<ul style="list-style-type: none"> - zmiana jakości powietrza w wyniku nakładania się emisji z poszczególnych emitorów - kumulacja hałasu komunikacyjnego oraz bytowego
krótkoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> - hałas budowlany - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi - powstawanie odpadów budowlanych 	- nie występują brak znaczących oddziaływań
długoterminowe	- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej	<ul style="list-style-type: none"> - zmiany morfologii terenu (lokalnych warunków krajobrazowych) związane z powstawaniem nowych zabudowań - dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie utworzonej zabudowy; - emisja hałasu komunikacyjnego; - lokalna fragmentacja siedlisk, - lokalna zmiana uwarunkowań topoklimatycznych - przyrost terenów zalesionych,
stałe	<ul style="list-style-type: none"> - zmiany ukształtowania powierzchni terenu - zmiana lokalnych warunków krajobrazowych 	<ul style="list-style-type: none"> - lokalne zmiany mikroklimatu - zmiany morfologii terenu związane z powstaniem nowych obiektów budowlanych - zwiększenie powierzchni terenów utwardzonych
chwilowe	<ul style="list-style-type: none"> - hałas budowlany - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi - powstawanie odpadów budowlanych 	- zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego

10. Stan środowiska na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem

Projekt planu przedstawionego do oceny przewiduje głównie dogęszczenie zabudowy już istniejącej, tj. zabudowy o charakterze mieszkaniowym, mieszkaniowo-usługowym czy usługowym, z wprowadzeniem nowych terenów mieszkaniowych, usługowych czy produkcyjnych kosztem powierzchni biologicznie czynnych.

Obecnie na przedmiotowym terenie dominują powierzchnie biologicznie czynne, głównie tereny rolnicze z lokalnie rozwijającą się zabudową, zwłaszcza wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Aktualny stan środowiska przedmiotowego terenu, mimo dużego odsetka powierzchni biologicznie czynnych nosi wyraźne cechy antropogenizacji. Z przyrodniczego punktu widzenia najcenniejsze obszary zachowały się w dolinach cieków oraz na terenach leśnych, które w granicach przedmiotowego terenu zajmują jedynie północno-zachodnią i zachodnią część przedmiotowego terenu.

Przeważająca część zmian przewidzianych w ocenianym projekcie planu w odniesieniu do stanu istniejącego dotyczy terenów o charakterze rolnym oraz obszarów już zabudowanych.

Lokalnie oceniany projekt planu wprowadza obszary przeznaczone pod zabudowę w dolinach cieków, np. Potoku Leszczyńskiego, co w ostatecznym rozrachunku doprowadzi do zawężenia korytarzy przewietrzania i lokowania zabudowy na obszarach o niekorzystnych warunkach topoklimatycznych.

Przedstawiony projekt planu przewiduje zmianę przeznaczenia terenów rolniczych na rzecz zabudowy, głównie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej wraz z towarzyszącymi usługami.

Projekt planu przedmiotowego terenu wprowadza także zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, a także zakaz lokalizacji zakładów stwarzających ryzyko poważnej awarii. Wprowadzone są również zapisy ograniczające oddziaływanie zagospodarowań na poszczególne elementy środowiska, w tym w zakresie emisji hałasu, emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz oddziaływania na środowisko gruntowo – wodne.

11. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego podlegający ocenie obejmuje tereny położone w granicach administracyjnych miasta Czerwionka-Leszczyny, oddalonego od południowej granicy państwa o ponad 30 km.

Przewidywane zagospodarowanie terenu objętego opracowaniem obejmowało będzie między innymi poszerzenie istniejących lub wprowadzenie nowych terenów zabudowy kosztem terenów biologicznie czynnych, a także utrzymanie istniejących terenów zabudowy i ciągów komunikacyjnych. Oddziaływania wynikające z realizacji ocenianego planu będą związane z lokalną niwelacją terenu, przekształceniem szaty roślinnej i siedlisk faunistycznych, powstawaniem ścieków i odpadów oraz emisją zanieczyszczeń do powietrza i hałasu do środowiska. Wpływy tego typu, ograniczane dodatkowo zapisami w planie oraz zapisami obowiązującego ustawodawstwa będą miały charakter lokalny (względnie ponadlokalny).

W związku z powyższym nie będą one powodowały transgranicznego oddziaływania na środowisko.

12. Obszary problemowe

Podlegający ocenie projekt miejscowego planu obejmuje zarówno tereny zurbanizowane jak i obszary biologicznie czynne. Na przedmiotowym terenie miejscowy plan prócz utrzymania istniejącego sposobu zagospodarowania przewiduje również wprowadzenie nowych obszarów zabudowy.

W przypadku wprowadzania terenów zabudowy na obszarach biologicznie czynnych, często problemem jest znalezienie równowagi pomiędzy presją zabudowywania kolejnych obszarów, atrakcyjnych ze względu na swoją lokalizację a zachowaniem jak najkorzystniejszego stanu środowiska oraz utrzymania pełnej funkcji struktur ekologicznych. W sposób szczególny problem ten uwidacznia się w obszarze miast, gdzie na znacznych powierzchniach środowisko przyrodnicze uległo już degradacji, a poszczególne obszary przyrodniczo cenne są rozproszone i zajmują stosunkowo niewielkie powierzchnie.

W omawianym przypadku realizacja niektórych, projektowanych przeznaczeń terenów będzie związana z zajęciem wybranych fragmentów dolin cieków wodnych, co w konsekwencji doprowadzi do utraty lokalnych wartości i do zubożenia obszarów wyróżniających się pod względem przyrodniczym w skali całego terenu. Dodatkowo w przypadku realizacji zwartej zabudowy dojdzie potencjalnie do zaburzenia warunków przewietrzania tego obszaru, który aktualnie z uwagi na niezagospodarowane powierzchnie funkcjonuje, jako lokalny korytarz przewietrzania. Warto nadmienić, że tereny te odznaczają się niekorzystnymi warunkami topoklimatycznymi i narażone są na wystąpienie przyziemnych inwersji temperatur, tworzeniem się zastoisk zimnego powietrza, zaleganiem wilgotnych mas powietrza czy niższą temperaturą w stosunku do otoczenia.

Obszarami problemowymi z punktu widzenia realizacji nowej zabudowy są obszary płytko zalegających wód gruntowych (do 1 m p.p.t.) o niekorzystnych warunkach gruntowo-wodnych. W obszarach tych w przypadku konieczności realizacji zabudowy konieczne będzie uwzględnienie stosownych rozwiązań z zakresu profilaktyki odwodnieniowej.

13. Rozwiązania mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W planie zagospodarowania przestrzennego wprowadzone zostały zapisy mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację negatywnych wpływów na środowisko bądź ludzi, a odnoszące się indywidualnie do określonego przeznaczenia terenu.

Analiza przyjętych w planie zapisów wykazała, że zostały uwzględnione wymogi z zakresu ochrony środowiska określone w obowiązujących przepisach.

Plan nie narusza ustaleń „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Czerwionka-Leszczyzny*” przyjętego uchwałą nr L/590/10 Rady Miejskiej w Czerwionce-Leszczyźnie z dnia 28 maja 2010 r. wraz ze zmianą wprowadzoną uchwałą nr XXXIV/458/13 Rady Miejskiej w Czerwionce-Leszczyźnie z dnia 25 października 2013 r.

Zapisy planu są zgodne z zapisami zawartymi w *Programie ochrony środowiska dla gminy Czerwionka-Leszczyzny na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017-2030*.

Ochrona powietrza atmosferycznego

W zakresie ochrony powietrza, zgodnie z *Programem ochrony środowiska dla gminy Czerwionka-Leszczyzny na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017-2020*, ustalono cel systemowy jakim jest poprawa jakości powietrza atmosferycznego. Podstawowe kierunki działań polegać będą na:

- ograniczeniu emisji zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych,
- ograniczeniu „niskiej emisji”,
- ograniczeniu zanieczyszczeń komunikacyjnych.

Celem długoterminowym do 2018 roku jest kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza oraz ograniczenie zużycia energii i wzrost wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych.

Dla ochrony powietrza atmosferycznego, w ocenianym projekcie planu przyjęto zakaz zagospodarowania i użytkowania terenów w sposób stwarzający uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości, w szczególności w zakresie zanieczyszczeń powietrza. Ponadto w celu ochrony powietrza atmosferycznego zapisy planu ustalają stosowanie systemów grzewczych opratyh o zdalaczną sieć ciepłowniczą i dopuszczają realizację indywidualnych lub grupowych systemów grzewczych oraz systemów z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW, z wyjątkiem energii wiatru i biogazu.

Ochrona zasobów środowiska wodno-gruntowego

Zgodnie z „*Programem ochrony środowiska dla gminy Czerwionka-Leszczyzny...*” podstawowym celem systemowym w zakresie gospodarki wodnej jest poprawa jakości i ochrona wód powierzchniowych i podziemnych oraz zapewnienie mieszkańcom gminy odpowiedniej jakości wody do picia. Wyznaczonym kierunkiem działań jest między innymi:

- ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych;
- racjonalna gospodarka zasobami wodnymi.

Celem długoterminowym do 2018 roku jest przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz ochrona wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania, aby uchronić gospodarkę od deficytów wody.

W ramach realizacji celów z zakresu ochrony powierzchni ziemi i gleb w *Programie ochrony środowiska dla gminy Czerwionka-Leszczyny...* wskazano następujące kierunki działań:

- zapobieganie degradacji gleb;
- zapobieganie degradacji zasobów złóż mineralnych.

Ze względu na ochronę środowiska wodno-gruntowego oceniany plan wprowadza następujące zapisy:

- zakaz zagospodarowania terenów na cele związane z: składowaniem odpadów
- nakaz odprowadzenia ścieków bytowych oraz wód opadowych i roztopowych do istniejącego i rozbudowywanego systemu kanalizacji miejskiej;
- dopuszczenie odprowadzania ścieków bytowych do bezodpływowego zbiornika do gromadzenia nieczystości lub przydomowej oczyszczalni ścieków

Ponadto dla terenów przyległych do powierzchniowych wód publicznych plan wprowadza następujące zakazy:

- zakaz realizacji zabudowy w odległości mniejszej niż 5,0 m od linii brzegu,
- zakaz podwyższenia i nadsypywania terenów w odległości mniejszej niż 10 m od linii brzegu.

Ochrona przed nadmiernym hałasem, wibracjami i promieniowaniem niejonizującym

W „Programie ochrony środowiska dla gminy Czerwionka-Leszczyny...” został określony cel ochrony przed hałasem i niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym.

Celem długoterminowym do 2020 roku dla jest zmniejszenie emisji hałasu.

W odniesieniu do promieniowania jonizującego celem długoterminowym do 2018 r. jest ochrona mieszkańców przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.

W zakresie **ochrony przed hałasem** zapisy projektu planu wprowadzają zakaz zagospodarowania i użytkowania terenów w sposób stwarzający uciążliwość dla terenów sąsiednich, między innymi w zakresie wytwarzania hałasu i wibracji.

Ochrona różnorodności biologicznej

Dla zachowania i ochrony bioróżnorodności oraz rozwoju systemów ochrony przyrody na terenie gminy Czerwionka-Leszczyny w „Programie ochrony środowiska...” określono następujące kierunki działań:

- pogłębienie i udostępnienie wiedzy o zasobach przyrodniczych,
- stworzenie prawno-organizacyjnych warunków i narzędzi dla ochrony przyrody,
- sachowanie lub odtworzenie właściwej struktury i stanu ekosystemu i siedlisk,
- ochrona i utrzymanie zieleni urządzonej i nieurządzonej,
- racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej z zachowaniem bogactwa biologicznego.

Celem długoterminowym do 2019 roku jest zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej oraz georóżnorodności.

Korzystnymi ustaleniami przewidzianymi w planie dla zachowania bioróżnorodności jest wprowadzenie:

- nakazu zachowania i utrzymania zieleni łąkowej, zadrzewień i zakrzewień na terenach oznaczonych symbolem **ZWS**;

Korzystnym ustaleniem dla zachowania różnorodności biologicznej jest również wyłączenie z zabudowy pasów ochronnych wzdłuż potoków i rzek o szerokości min. 5,0 m od brzegów cieków, a także zakaz grodzenia nieruchomości w odległości 2,5 m od cieku.

14. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w planie

Plan zagospodarowania przestrzennego przedstawiony do oceny wprowadza nowe formy zagospodarowania na tereny aktualnie biologicznie czynne. Przekształcenie terenu związane będzie z realizacją głównie obiektów mieszkaniowych czy usługowych.

W przedmiotowym dokumencie uwzględniono wiele wskazań i uwarunkowań przedstawionych w opracowaniu ekofizjograficznym dla przedmiotowego terenu. Jednak część z ustaleń *planu...* została wprowadzona z pominięciem niektórych zaleceń ekofizjograficznych.

Dotyczy to w pierwszej kolejności zabudowywanie dolin rzecznych funkcjonujących, jako lokalne korytarze przewietrzania. Z przyrodniczego punktu widzenia najkorzystniejszym rozwiązaniem byłoby przyjęcie takiej polityki przestrzennej, która byłaby całkowicie zgodna z uwarunkowaniami środowiskowymi i sprzyjałaby ochronie wartościowych przyrodniczo obszarów dolin cieków wodnych oraz spójności i integralności wewnętrznego systemu przyrodniczego. Niestety taki kierunek stoi często w konflikcie z uwarunkowaniami ekonomiczno – społecznymi, w tym potrzebami rozwoju Gminy i Miasta.

W ocenianym projekcie planu zagospodarowania przestrzennego wprowadzone zostały zapisy mające na celu zapobieganie lub ograniczenie negatywnych wpływów na środowisko bądź ludzi.

W przypadku ewentualnej konieczności wycinki zieleni wysokiej należałoby ją ograniczyć do niezbędnego minimum, a ponadto korzystne byłoby przeprowadzenie jej poza okresem lęgowym ptaków tj. poza okresem od marca do końca sierpnia lub po wizji terenowej potwierdzającej możliwość przeprowadzenia wycinki w dowolnym czasie bez zagrożenia dla lokalnej awifauny.

Ze względu na występowanie obszarów o płytkim zaleganiu wód gruntowych (do 1 m p.p.t), zlokalizowanych głównie wzdłuż dolin cieków wodnych, należy ograniczyć realizację zabudowy z uwagi na niekorzystne uwarunkowania gruntowo-wodne i topoklimatyczne oraz nieuzasadnioną meliorację obszarów. W rejonie istniejącej zabudowy należy zminimalizować do minimum stosowania indywidualnych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.

15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko to opracowanie wykonywane w celu określenia wpływu na środowisko projektowanego sposobu zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny, obejmującego obszar w obrębie Leszczyny i Przegędza.

W zakresie prognozowania oddziaływania na środowisko zastosowano prognozowanie przez analogie, biorąc pod uwagę analizy i badania obszarów o podobnych zagospodarowaniu terenu, charakterze i funkcjach.

Teren będący przedmiotem opracowania zajmuje powierzchnię około 5,3 km² i obejmuje on Leszczyny oraz w południowy fragment sołectwa Przegędza.

Na przedmiotowym terenie wyróżnia się szereg jednostek osadniczych skupionych w rejonie głównych ciągów komunikacyjnych. W obszarach zabudowy dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z pozostałościami zabudowy typu zagrodowego oraz towarzyszącą zabudową usługową. Skupienia zabudowy są poroździelane kompleksami powierzchni biologicznie czynnych, głównie użytkami rolnymi. Zdecydowanie mniejszy udział w powierzchniach biologicznie czynnych mają lokalne tereny leśne.

Rzeźba analizowanego terenu jest stosunkowo jednorodna. Teren obniża się ku przebiegającej południkowo dolinie cieku – Dopyły z Leszczyn, zlokalizowanej w jego części.

W budowie geologicznej terenu biorą udział utwory karbonu i czwartorzędu.

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP). Przeważająca, wschodnia część terenu znajduje się w zasięgu JCWPd nr 143 (kod europejski: PLGW6000143), południowo–zachodnia część terenu natomiast w zasięgu JCWPd nr 144 (kod europejski: PLGW6000144).

Na przedmiotowym terenie występują złoża węgla kamiennego: Dębieńsko, Dębieńsko 1 i Paruszowiec oraz złoża soli kamiennej „Rybnik-Żory-Orzesze”.

Z wyjątkiem fragmentu, zlokalizowanego w zachodniej części, teren ujęty w projekcie planu znajduje się w obrębie Terenu i Obszaru Górniczego „Dębieńsko 1”.

Pod względem hydrograficznym, przedmiotowy teren położony jest w strefie dorzecza Odry. Przez południowo – zachodnią część terenu przebiegają topograficzne działy wodne II i III rzędu.

Przeważająca część terenu odwadniana jest przez Dopyły z Leszczyn, będący lewobrzeżnym dopływem rzeki Bierawki oraz bezpośrednio przez Bierawkę. W części południowo – wschodniej niewielka część terenu odwadniana jest przez Dopyły z Podlesia, stanowiący także dopływ Bierawki, Zachodnia część terenu odwadniana jest przez Potok z Kamienia natomiast południowa przez Potok z Przegędzy. W rejonie ogródków na południe od ul. Sportowej zlokalizowany jest niewielki zbiornik wodny.

Analizowany teren charakteryzuje się stosunkowo dobrze rozwiniętą siecią hydrograficzną.

Przeważająca część terenu należy do JCWP o nazwie „Bierawka do Knurówki włącznie (bez Dopyły z Podlesia i Potoku Szczygłowieckiego)” o kodzie europejskim PLRW60006115838; Zachodnia część przedmiotowego terenu znajduje się w zasięgu JCWP o nazwie „Potok z Kamienia” o kodzie europejskim PLRW60006115636. Południowy fragment przedmiotowego terenu należy do JCWP o nazwie „Potok z Przegędzy” o kodzie europejskim PLRW60006115634. Niewielki obszar w południowo – wschodniej części

terenu położony jest w zasięgu JCWP o nazwie „Dopływ z Podlesia” o kodzie europejskim PLRW60006115814.

Na przedmiotowym terenie występują gleby bielcowe, gleby rdzawe, mady oraz gleby pochodzenia antropogenicznego.

Na przestrzeni lat pod wpływem antropopresji pierwotne siedliska ulegały przekształceniom, co pociągało za sobą zmiany w fizjonomii i strukturze gatunkowej poszczególnych fitocenoz. Do siedlisk występujących w granicach przedmiotowego terenu należą przede wszystkim tereny otwarte o charakterze pól uprawnych, łąk czy nieużytków, a także zbiorowiska leśne i siedliska typowo antropogeniczne, takie jak parki czy zieleń urządzone. Mniejszą część analizowanego obszaru stanowią siedliska wodne związane z ciekami i zbiornikami wodnymi.

Zróżnicowanie siedlisk przyczynia się do występowania zróżnicowanej reprezentacji fauny, w tym bezkręgowców, ryb, płazów, gadów, ptaków i ssaków.

O powiązaniach przedmiotowego terenu z obszarami otaczającymi, stanowi przede wszystkim jego rzeźba, a także szata roślinna.

Przedmiotowy teren położony jest na obszarze Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich.

Na analizowanym obszarze znajdują się dwa drzewa pomnikowe oraz jeden pomnik przyrody nieożywionej.

Zgodnie z materiałami archiwalnymi lasy na przedmiotowym terenie wraz towarzyszącymi im użytkami zielonymi należą do korytarza migracji ssaków kopytnych oraz dużych ssaków drapieżnych na terenie województwa śląskiego o symbolu „LPK-LR”, łączącego Lasy Pszczyńsko – Kobiórskie z Lasami Rudzkimi.

Obecnie do głównych antropogenicznych oddziaływań i zagrożeń środowiska przedmiotowego obszaru należą przekształcenia powierzchni ziemi i gleby, degradacja środowiska gruntowego, emisja hałasu, zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, promieniowanie niejonizujące i przekształcenia biocenoz.

Poprzez brak realizacji ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego rozumie się sytuację pozostawienia obszaru w dotychczasowym stanie planistycznym. Stan taki nie gwarantuje jednak braku zmian związanych z rozwojem obszarów zabudowy, a niekiedy może sprzyjać ich nieuporządkowanemu (przypadkowemu) rozwojowi w oderwaniu od uwarunkowań środowiskowych. W przypadku braku realizacji ustaleń planu zagrożenia i oddziaływania w stosunku do środowiska będą się utrzymywały, a lokalnie może dochodzić do ich pogłębienia.

Oceniany projekt planu wprowadza w większości takie przeznaczenia terenu, które nawiązują do istniejących już form zagospodarowania. W stosunku do stanu istniejącego oceniany projekt planu przewiduje się poszerzenie istniejących lub wprowadzenie nowych terenów zabudowy (m.in. mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej) kosztem obszarów biologicznie czynnych. Plan zachowuje jednocześnie większość terenów biologicznie czynnych i wskazuje obszary przeznaczone do dolesień.

Aktualnie na obszarach już zainwestowanych oraz w ich sąsiedztwie występuje stałe oddziaływanie na środowisko związane między innymi z emisją zanieczyszczeń atmosferycznych, emisją hałasu do otoczenia, powstawaniem odpadów i ścieków oraz dokonany, nieodwracalnym przekształceniem

powierzchni terenu. Na terenach już zagospodarowanych realizacja ustaleń planu będzie więc związana głównie z utrzymaniem bądź pogłębieniem się oddziaływań już tu występujących.

W przypadku realizacji nowej zabudowy czy też elementów infrastruktury drogowej oddziaływanie krótkotrwałe na etapie budowy polegać będzie między innymi na emisji hałasu oraz zanieczyszczeń do powietrza.

Oddziaływanie trwale będzie polegało przede wszystkim na przekształceniu powierzchni ziemi, zajęciu powierzchni biologicznie czynnych i usunięciu porastającej je roślinności. Wraz zajęciem terenów biologicznie czynnych trwale przekształcone zostaną lokalne siedliska faunistyczne.

Dogęszczanie istniejącej zabudowy oraz realizacja nowych obszarów zabudowy kosztem powierzchni biologicznie czynnych przyczyni się do zmian lokalnych uwarunkowań topoklimatycznych, zwłaszcza pod względem termicznym i wilgotnościowym. Wzrost terenów zabudowy przyczyni się również do wzrostu emisji zanieczyszczeń atmosferycznych do powietrza (nasilenie tzw. „niskiej emisji”).

Istniejące obecnie w granicach opracowania ciągi komunikacyjne, ujęte w projekcie planu, oddziałują na tereny przyległe, w tym także na obszary zabudowy mieszkaniowej. Zwiększenie zabudowy o charakterze komunikacyjnym spowoduje wzrost długotrwałego oddziaływania akustycznego.

Opisane wyżej oddziaływania związane z realizacją planu będą się w mniejszym lub większym stopniu kumulować w środowisku.

Opisane wpływy zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji będą ograniczane zapisami planu, a także przepisami zawartymi w obowiązującym ustawodawstwie, dotyczącymi między innymi dopuszczalnych poziomów hałasu i sposobu ograniczenia jego wpływu, a także gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej.

Podlegający ocenie projekt miejscowego planu obejmuje zarówno tereny zurbanizowane jak i obszary biologicznie czynne. Na przedmiotowym terenie miejscowy plan prócz utrzymania istniejącego sposobu zagospodarowania przewiduje również wprowadzenie nowych obszarów zabudowy.

W przypadku wprowadzania terenów zabudowy na obszarach biologicznie czynnych, często problemem jest znalezienie równowagi pomiędzy presją zabudowywania kolejnych obszarów, atrakcyjnych ze względu na swoją lokalizację a zachowaniem jak najkorzystniejszego stanu środowiska oraz utrzymania pełnej funkcji struktur ekologicznych. W sposób szczególny problem ten uwidacznia się w obszarze miast, gdzie na znacznych powierzchniach środowisko przyrodnicze uległo już degradacji, a poszczególne obszary przyrodniczo cenne są rozproszone i zajmują stosunkowo niewielkie powierzchnie.

W omawianym przypadku realizacja niektórych, projektowanych przeznaczeń terenów będzie związana z zajęciem wybranych fragmentów dolin cieków wodnych, co w konsekwencji doprowadzi do utraty lokalnych wartości i do zubożenia obszarów wyróżniających się pod względem przyrodniczym w skali całego terenu. Dodatkowo w przypadku realizacji zwartej zabudowy dojdzie potencjalnie do zaburzenia warunków przewietrzania tego obszaru, który aktualnie z uwagi na niezagospodarowane powierzchnie funkcjonuje, jako lokalny korytarz przewietrzania. Warto nadmienić, że tereny te odznaczają się niekorzystnymi warunkami topoklimatycznymi i narażone są na wystąpienie przyziemnych inwersji temperatur, tworzeniem się zastoisk zimnego powietrza, zaleganiem wilgotnych mas powietrza czy niższą temperaturą w stosunku do otoczenia.

Obszarami problemowymi z punktu widzenia realizacji nowej zabudowy są obszary płytko zalegających wód gruntowych (do 1 m p.p.t.) o niekorzystnych warunkach gruntowo-wodnych. W obszarach tych w przypadku konieczności realizacji zabudowy konieczne będzie uwzględnienie stosownych rozwiązań z zakresu profilaktyki odwodnieniowej.

W przedmiotowym dokumencie uwzględniono wiele wskazań i uwarunkowań przedstawionych w opracowaniu ekofizjograficznym dla przedmiotowego terenu. Jednak część z ustaleń *planu...* została wprowadzona z pominięciem niektórych zaleceń ekofizjograficznych.

Dotyczy to w pierwszej kolejności zabudowywanie dolin rzecznych funkcjonujących, jako lokalne korytarze przewietrzania. Z przyrodniczego punktu widzenia najkorzystniejszym rozwiązaniem byłoby przyjęcie takiej polityki przestrzennej, która byłaby całkowicie zgodna z uwarunkowaniami środowiskowymi i sprzyjałaby ochronie wartościowych przyrodniczo obszarów dolin cieków wodnych oraz spójności i integralności wewnętrznego systemu przyrodniczego. Niestety taki kierunek stoi często w konflikcie z uwarunkowaniami ekonomiczno – społecznymi, w tym potrzebami rozwoju Gminy i Miasta.

W ocenianym projekcie planu zagospodarowania przestrzennego wprowadzone zostały zapisy mające na celu zapobieganie lub ograniczenie negatywnych wpływów na środowisko bądź ludzi.

W przypadku konieczności wycinki zieleni wysokiej należałoby ją ograniczyć do niezbędnego minimum, a ponadto korzystne byłoby przeprowadzenie jej poza okresem lęgowym ptaków tj. poza okresem od marca do końca sierpnia lub po wizji terenowej potwierdzającej możliwość przeprowadzenia wycinki w dowolnym czasie bez zagrożenia dla lokalnej awifauny.

Ze względu na występowanie obszarów o płytkim zaleganiu wód gruntowych (do 1 m p.p.t), zlokalizowanych głównie wzdłuż dolin cieków wodnych, należy ograniczyć realizację zabudowy z uwagi na niekorzystne uwarunkowania gruntowo-wodne i topoklimatyczne oraz nieuzasadnioną meliorację obszarów. W rejonie istniejącej zabudowy należy zminimalizować do minimum stosowania indywidualnych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.

Plan nie narusza ustaleń „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Czerwionka-Leszczyny*” przyjętego uchwałą nr L/590/10 Rady Miejskiej w Czerwionce-Leszczynach z dnia 28 maja 2010 r. wraz ze zmianą wprowadzoną uchwałą nr XXXIV/458/13 Rady Miejskiej w Czerwionce-Leszczynach z dnia 25 października 2013 r.

Zapisy planu realizują politykę rozwoju przyjętą na szczeblu lokalnym i krajowym.

Analiza przedmiotowego projektu planu wykazała, że uwzględniono w nim wiele zaleceń przedstawionych w opracowaniu ekofizjograficznym dla gminy Czerwionka-Leszczyny. Zachowano między innymi znaczną część obszarów biologicznie czynnych, w tym terenów leśnych i w dolinach cieków. Ustalenia planu uwzględniają także wymogi ochrony środowiska w tym gleb i wód.